

РІК LVI, Ч. 5

ТРАВЕНЬ — 1999 — МАЙ

№ 5, VOL. LVI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LVI

ТРАВЕНЬ

Ч. 5

Виходить раз у місяць
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англomовної частини — **Тамара Стадниченко**

Редакційна колегія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як
Любов Волинець
Анна-Галія Горбач
Іванна Рожанковська
Ярослава Рубель — член Екзекутиви СУА
для справ преси

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор-бухгалтер **М. Орися Яцусь**
Тел./Факс: (732) 441-9377

Річна передплата в США

Для членів СУА \$ 25.00

Для інших передплатників \$ 30.00

Поодинокое число \$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

OUR LIFE

VOL. LVI

MAY

№ 5

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**
English Editor — **Tamara Stadnychenko**

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak
Anna-Halia Horbach
Iwanna Rozankowskyj
Jaroslawa Rubel — UNWLA Inc. Press Chair
Lubow Wolynets

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Business administrator: **M. O. Jacus**
Тел./Fax: (732) 441-9377

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers \$ 30.00

Annual subscription in countries other

than USA \$ 40.00 US currency

Single copy \$ 3.00

ЗМІСТ

Вітаємо делегаток і гостей XXV Конвенції Союзу Українок Америки	1
Василь Симоненко. Лебеді материнства	2
Неонілія Лощенко-Винярська. Харківський спомин	3
Василь Симоненко. Україні	6
Ірена Чабан. Трагічна сторінка історії України	6
Анна Душак. Я так люблю...	8
Ксенія Гапій. Сила дружби	8
Іван Лучечко. Символ каторги і смерти	10
Вісті з Централі	13
XXV Конвенція Союзу Українок Америки — програма	14
XXV Convention UNWLA – Program	15
Our Life	
Anisa Handzia Sawyckyj. Teodozia Sawycka's Life in the UNWLA: A Mather's Day Remembrance	16
Ksenia Hapij. The Power of Friendship	20
Anna Dushchak. To my Healers	21
Дописи округ і відділів	23
Пожертви	28
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36

Ілюстрації Дарії Наулко.

Illustrations by Daria Naumko.

На обкладинці: Лого XXV Конвенції Союзу Українок Америки.

On the cover: Logo of the UNWLA's 25th Convention.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1999 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011

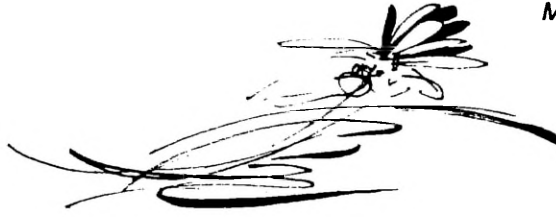
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

СЕРДЕЧНО ВІТАЄМО
ДОРОГИХ ДЕЛЕГАТОК І ГОСТЕЙ
XXV КОНВЕНЦІЇ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ!

Д. 99.

XXV UNWLA CONVENTION
May 28 – 31, 1999

*І перед нею помолюся.
Мов перед образом святим...*

Т. Шевченко

ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО

ЛЕБЕДІ МАТЕРИНСТВА

Мріють крилами з туману лебеді рожеві,
Сиплють ночі у лимани зорі сургучеві.
Заглядає в шибку казка сивими очима,
Материнська добра ласка в неї за плечима.
Ой біжи, біжи, досадо, не вертай до хати,
Не пуцу тебе колиску синову гойдати.
Припливайте до колиски, лебеді, як мрії!
Опустіться, тихі зорі, синові під віі!
Темряву тривожили криками півні,
Танцювали лебеді в хаті на стіні.
Лопотіли крилами і рожевим пірям,
Лоскотали марево золотим сузір'ям.
Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги.
У хмільні смеркання мавки чорноброві

Ждатимуть твоєї ніжності й любови.
Будуть тебе кликати у сади зелені
Хлопців чорночубих диво-наречені.
Можеш вибирати друзів і дружину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.
Можна вибрати друга і по духу брата,
Те не можна рідну матір вибирати.
За тобою завжди будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата.
І якщо впадеш ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і тополі,
Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

*Михайло Білас. "Лебеді материнства". Гобелен, ткання.
Mykhailo Bilas. "Swans of Motherhood". Tapestry.*

Неоніля Винярска. Квіти. Олія.

N. Vyniarska. Flowers. Oil.

НЕОНІЛЯ ЛОЩЕНКО-ВИНЯРСЬКА

ХАРКІВСЬКИЙ СПОМИН ЧАСТИНА I

МОЇЙ ДОРОГІЙ МАМІ ПРИСВЯЧУЮ

Харків мого дитинства, Харків моєї юности. Стояв тепер сірий, мовчазний, понурий. Кінець жовтня змінив золото на безлисту сірість. А ще так недавно лагідне сонце мерехтіло в листві, у прозорому небі снувалось павутиння “бабиного літа”. Такий заколисаний спокій в природі, ніби нічого не сталося, ніби й не була це тиша перед бурею. А вона прийшла. Неспокійні дні в очікуванні великих перемін і ночі, коли будили сирени, гул літаків, вибухи. У нічному небі розвішувались світляні гірлянди, відгукувались в обороні протилетунські зенітки. Вдень місто нагадувало потурбоване муравлище. Кудись в поспіху бігли люди, у стурбованих обличчях неспокій і збудження, передбачення великих змін, того буревію, що на своєму шляху ломить і нищить все, визначаючи примхливо кому бути кому не бути, як, коли і де. Буревійний це був рік 1941-ий.

Німецьке військо вже захопило Київ, перекинулося на Лівобережжя і брало курс на Полтаву—Харків. Радянські війська чинили слабкий опір, відступаючи в безладді. Майже щодня приїздили в Харків потяги-ешельони з раненими солдатами. На їхніх обличчях біль і розпач. До них не поспішали з поміччю, годинами вагони стояли на рейках. А місто метушилося, все у ньому поспішало. Евакуювались партійці, “відповідальні і заслужені”, щоб скоріше виїхати з міста, подальше від фронту. Лишали свої вигідні помешкання з думкою, що незадовго повернуться назад. Спакували й вивозили фабрики, підприємства, навчальні заклади. Студентів вивозили “на окопи” — копати траншеї, оборонні вали довкола міста супроти німецьких танків. Під обстрілом

ворожих літаків студенти пробували втікати, та нероз’їхали і повертали на окопи “защитять родину”.

На вулицях метушня. Біля крамниць довжелезні черги за чимнебудь, щоб закупити якісь продукти, запастись на лиху годину. У тій юрбі, у тих чергах і я. Приходила тітка Марія, хотіла заспокоїти нас, що з німцями прийде порядок і стабільність як у 1918 р., що нема потреби запасатись продуктами, що буде все, і все буде добре. Історію України я не знала (нас у школі навчали історію партії) і не могла знати як поводитись тоді німці в Україні. І мені не вірилося, щоб війна і фронт принесли добро, мій інстинкт казав мені вистоювати в чергах і запасатись харчами. Згодом це допомогло нам рятуватись від голоду. Швидкими кроками наближався фронт. Вже і вдень німецькі бомбардувальники пролітали над містом безкарно, скидаючи свій вантаж не тільки на стратегічні пункти, але й на вулиці, донебудь. Не було де ховатись. Раз задивилась я на синє чисте небо, де чорним вороном перелітав літак. Над головою засвістила бомба і вмить майнула думка: “це кінець”. Припала до бруку і чекала, але нічого не сталося. На моє щастя, тим разом німецька техніка не була досконалою і ... бомба не розірвалася. Залізне коло німецьких панцерних відділів наближалось, звужувалось довкола міста, замикаючи вихід. З поспіхом залишали місто радянські урядники, партійці, військо. Останніми відходили спеціальні бригади. Їх завданням було чинити руїни, зривати мости, фабрики, електривні, палити будинки. Горіли будинки побіч нас, не було води, щоб їх гасити, бо вже було зруйноване водопостачання. Ніхто

не спав. Місто стрясалося від вибухів, дзеленчали зловісно вікна, гула земля. Кілька кварталів від нас велика пожежа. Як стало потім відомо, то згоріла, підпалена енкаведистами в'язниця для політичних в'язнів. Оповідали очевидці, що було чути розпачливий клич порятунку. Даремно. Спецчастини не підпускали нікого близько. У тому часі сталася ще одна жаклива подія. Були арештовані харківські інтелігенти, які не хотіли евакуюватися. Під конвоем їх погнали на схід, та побачивши, що німецькі війська замкнули вже вихід з міста, замкнули арештованих у клуню і підпалили її. Оповідали, що там згоріли директор моєї 58-ої Середньої школи Андрій Оніпко і учитель фізики Сава Федорович, а з ними багато інших.

Минуло два дні і дві ночі. Базпорадне, нервово чекання. Чому ж німці не займають місто? ... Сирій, холодний ранок, мжичка. З вікна однокімнатного помешкання, що дісталось нам від знайомих, евакованих на схід, видно цілу Театральну площу і сусідні вулиці. Вони порожні. Де-не-де з'явиться мов привид і зникне людська постать. Притихли вибухи. І раптом від Сумської вулиці почувся шум змоторизованих частин, на чолі довгої колони офіцери на мотоциклах. Німці. Писали на будинках якісь знаки і їхали далі, а з ними рівномірно посувалися безконечні, сірі колони. Обози, солдати. З polegшенням, що фронт перейшов, на вулиці з будинків висипав люд. З цікавістю приглядалися завойовникам, переможцям "доблесної" червоної армії. Були і такі, що зустрічали військо з квітами як визволителів від зненавидженої більшовицької влади. Поміж цікавими і я, приглядаюся... Суворі, мов скам'янілі обличчя вояків. Минають домінуючу над містом німецьку Кірхе не дивляться, їх погляд лише вперед, ніби нема довкола живого світу. День і ніч посуваються через місто сіро-зелені колони, засівають в душі пригніченість і тривогу. Що буде?

Минуло кілька днів, розпогодилось. Холодний, але соняшний день підбадьорював. До мене прийшла шкільна товаришка Валя Кондратюк. Дочка репресованого, вивезеного на Сибір батька, вона, я і ще одна бідна жидівка Рівка Бубель — одинки з моєї класи, що залишилися у місті. Отже, Валя і я відважилися піти розглянутись, що діється в місті. Не довелося іти далеко. Уже кілька вулиць від нас на Миколаївській площі побачили звисаючих з бальконів повішених. Саме підрізали шнури і вже замерзлі трупи падали на брук зовсім недалеко від нас. З жахом ми побігли додому, нам вже не хотілося більше "розглядатись". Однак довелося ще раз бути свідками повішення. На Сумській вулиці, коло парку де пам'ятник Т. Шевченкові, з гучномовця передавали новини. Там збиралося багато мешканців міста, щоб почути що діється, які нові розпорядки, тощо. Раптом у вікні горішнього поверху з'явилась людина з шнуром на шії. Чоловік скрикнув: "Я не винен, не винен" і в тій хвилині, зіштурхнений, повис у петлі.

У тому часі поширилась вістка, що в найкращій ділянці Харкова в будинку де розмістилися німецькі офіцери, вибухнула бомба, підкладена радянськими агентами. При тому загинуло кілька офіцерів високої ранги. Це так розлютило німецьких окупантів, що вони хапали на вулицях міста навмання зовсім невинних людей, замикали у великому будинку на площі Дзер-

жинського, а потім розстрілювали кожного десятого. Так набрали вони багато закладників, погрожуючи постріляти всіх, та домагалися виявлення де і які будинки заміновані. Добре, що знайшовся у місті інженер, який був обізнаний з тими справами, врятувавши таким чином життя багатьом закладникам. Зрозуміло, що в такій ситуації небезпечно було виходити з дому. Одного разу, повертаючись від моєї тітки яка мешкала поблизу, трапилася мені пригода. Я зауважила, що близько за мною слідує німецький офіцер. Я прискорила кроки і поспішила зайти у браму нашого будинку, побігла по сходах до дверей помешкання, де крім нас мешкали ще двоє сусідів. Німець за мною, пропхався в двері, а зайшовши, замкнув на засув. "Що ви хочете?" — запитала зі страхом. Побачив маму і зацікавленим поглядом обвів кімнату. Меблі як у людей, ще відкрите фортепіано і ноти на ньому. "Хто грає?" — спитався. "Мама і я". "Ну, то заграйте", — сказав, розсівшись на кріслі. Мої пальці задеревеніли і не слухались. Все ж я якось заграла один із вальсів Шопена. "Гаразд, ви граєте і вмієте трохи по-німецьки, то ж приходьте до німецького клубу, ось через площу, на розі, розважати німецьких офіцерів", — промовив суворий німець, видувивши з себе щось подібне до посмішки і вийшов. Ясна річ, до клубу я не ходила і боялась поновної візити, але, на щастя, німець більше не навідувався.

Був ще один випадок "відвідин". Одного дня ввалилися в наш будинок двоє німецьких солдат з великим кошиком — шукали по шафах щось "потягнути". Не знайшовши у нас нічого смачного чи поживного, забрали, однак, у старенької бабусі-сусідки малий слоїк смальцю, — це ввесь товщ, який вона мала. Показуючи на малесеньку внучку, просила не забирати. Але представники "герренфольку" не погордували і такою здобиччю.

Було чимало випадків, коли німці вдиралися до помешкання і забирали що подобалося, відсилали своїм додому. Коли ж вдарили сильні морози (зима 1941-42 була одна з найлютіших) стало зовсім небезпечно показатися на вулиці. Тих, хто був краще і тепліше одягнений, німці тут же на вулиці роздягали, забирали хутра, плащі, теплі шапки, шалики, рукавиці, не думаючи, як та роздягнена людина дістанеться додому в такий лютий мороз. Вони рятували себе — це ж бо війна і право сильного. Уже у грудні морози досягали мінус 35° С (Цельсія). Місто — 800.000 населення (до війни 1.000.000, приблизно 200.000 евакуювалося на схід) опинилося без ogrівання, без електрики, без води, каналізації, без якого-небудь транспорту, без крамниць, постачання продуктами, без можливості якогось заробітку. Здане на повільну смерть. А природа-мати не допомагала. Замерзло все живе і мертве. У місті запанував голод. Закінчувалися всі припаси, треба було іти пішки на села, щоб замінити якісь свої речі на харчові продукти: картоплю, буряки, зерно, що-небудь їстівне. Спочатку ішли до приміських сіл поблизу, але з кожним тижнем доводилося іти далі, подальше від голодного міста і близького фронту. В прифронтівій зоні німецьке військо забирало у селян продукти і вони самі бідували. Доводилося іти пішки з мішками на плечах і саночками все дальше і дальше. Обезсилені від голоду і холоду "міняльщики" нераз замерзали по дорозі, їхні замерзлі

тіла залишалися в снігу, ніхто їх не забирав і не ховав. Земля так промерзла, що неможливо було викопати ями. А в місті замерзлі мерці лежали просто на вулицях, в підворотнях, в будинках. Ніхто не мав сили чи можливості робити похорони, замерзла земля не приймала. Тоді загинуло у Харкові понад сто тисяч населення. Люди також терпіли через відсутність води, водопровідна система не функціонувала. Коли випадав свіжий сніг, збирали його і розтоплювали. Але часто ходили по воду на річку. Козачка Лопань і Харків — річки маловодні і занечищені, але в тих обставинах не було вибору, прорубували лід і набирали воду. Біда, що від ріки вулиці здіймалися досить круто вгору, були заледенілі і вибратися по них з відрами в руках було надзвичайно тяжко. Люди ковзалися, падали, обливаючись ледяною водою. І моя бідна мама так воду носила. Воду вживалося лише на найбільше конечні потреби: пити, варити і трохи обмитися. В тих нелюдських умовах прання і купіль стали люксом.

Зрозуміло, що без води не діяла каналізація. На подвір'ї, яке було спільним для кількох будинків, виростала велика купа з відходів. Все те замерзло і з кожним днем купа росла.

У міських будинках з центральним ogrіванням, яке тепер не працювало, був страшний холод, в кімнатах все замерзло на лід. Щоб рятувати себе, ми з мамою примістилися в маленькій спільній кухні, де була піч — кухонка до варення. У тій кухні також були сусіди — старенька бабуся "Іванівна" і старий жид, інвалід, який не повірив у жорстокість німців і відмовився виїхати з Харкова, коли більшість жидів виїздили. Це був інтелігент, вся його кімната була заставлена книжками, переважно літературними творами, багато з них французькою, німецькою, англійською мовами. Тому що не було ніякого палива, палили в печі книжки, шафки, стільці, щоб тільки не замерзнути. Ми з мамою спали вдвох на вузькому, розкладному ліжкові, маленька бабуся "Іванівна" стелила собі зверху на простиглій кухонці-печі, а жид-інвалід пересиджував день і ніч на стільці. Не довго, від німців вийшов наказ для населення жидівського походження прийти на збірний пункт, ніби для переселення в "гетто". Наш сусід мав сховане золото, взяв теплий одяг, білизну і найняв жінку, щоб допомогла одвести його на той збірний пункт. По кількох днях розійшлася вістка, що всіх жидів німці розстріляли на протитанкових окопах, там і засипали. Від сусіда ще залишились деякий одяг, білизна, що нам дуже згодилась при виміні на харчові продукти. А книжки з його збірки рятували не тільки від холоду, але і від безпросвітної нудьги від постійного перебування в кухні-клітушці. Тоді я прочитала багато творів західно-європейської літератури.

Я ще забула згадати, що весь час з нами в кухні перебувала ще одна жива істота — моя улюблена Дейзі. Коли мені було 8 чи 9 років батько приніс маленьке біле щенятко з чорними очками з породи шпіц. Це була надзвичайно розумна собачка і я її дуже любила. Було жаль дивитися, як вона мучиться з голоду. Ми ділили з нею все що ми мали, було то переважно зварене, перемелене зерно, лушпиння з картоплі, чи буряки. Коли ж ми поверталися з "виміни" на селах, то мали зупу-затиранку з муки, трохи хліба, картоплю, солені огірки,

цибулю. Однак доводилось їти все далі від міста, аж на Полтавщину, бо десятки тисяч голодних харків'ян ішли також на села рятуватися від голоду. Десь перед Різдвом у нас вже зовсім не було харчів, а я захворіла. І хоч морози і сніг не переставали, мама вибралася у дорогу сама і обіцяла повернутися ще перед святом. Крім голоду мені залишалось чекання з журбою і турботою за маму.

У часі маминої відсутності нашу сусідку відвідала її невістка, яка мешкала десь на провінції. Вона принесла їй деякі продукти і велику, круглу хлібину. Вони краями і їли, а я дивилася. Бачила, як кришки падали під стіл. Коли на хвилину вони вийшли з кухні, я миттю кинулася під стіл визбирувати кришки. Тієї розпачливої хвилини ніколи не забуду.

Минуло кілька днів, а мама не верталася. Я дуже журилася, що ослаблений голодом і холодом мамі шног сталося. Мені уявлялося, що вона лежить десь в снігу замерзла, бо таке нераз траплялося з "міняльщиками". Останній день перед Різдвом, свят-вечір, а мами немає. О п'ятій годині темніло, починалася поліційна година, коли населенню було заборонено виходити на вулиці. "Відважних" німці арештували або й стріляли. Страшно. На "вечерю" у мене один солоний огірок та ще сусідка "Іванівна" дала тоненьку лусточку хліба, але й це застрягало у горлі. В такому тривожному чеканні хвилини ставали годинами. Все ж прислухалась, чи не почую мамині кроки. І ось, вже десь по 9-ій, почула раптом стукіт на сходах і скрип дверей. Кинулась в коридор. Мама! Є мама! Яка радість, це справжнє свято. Мама розповіла, що в приміських селах не пустили на нічліг і вона мусіла ризикувати, щоб добратись додому, щоб не замерзнути вночі десь при дорозі. Не пригадую, які продукти вдалося мамі роздобути, переважно це було зерно. Ми його варили, мололи на м'ясорубці і їли як кашу чи зупу маленькими порціями, бо ці припаси треба було розтягнути якнайдовше. Ми дуже схудли і ослабли. Я жахнулась, коли побачила маму без сорочки. Це був кістяк, обтягнений шкірою, зовсім такий як в документальних фільмах про концентраційні табори. Я розуміла, що нас чекає голодна смерть. Треба було щось діяти, щоб не пропасти. Ми вирішили, як тільки трохи спадуть морози, залишати Харків, брати напрям на захід, їти, хоч би й пішки, до дідуся в наші рідні Чоповичі на Житомирщині, де ми з мамою народилися.

Рішення не так просто було здійснити. Окупаційний уряд придумав для населення новий закон: щоб кудись переселятись потрібно було дістати від німецької комендатури дозвіл у формі перепустки. Щоб його отримати, потрібно було відробити "трудодні", мамі довелося замітати вулицю і подвір'я коло комендатури. В чеканні поволі тягнулися дні, проте, найгіршими були довгі вечори і ночі без світла і в холоді. Доводилось слухати годинами, як люто гризуть підлогу щурі. Я панічно боялася, що ось ось прогризуть діри до кухні. Наша Дейзі ставала тоді неспокоїною, гарчала і можливо це відганяло щурів.

Нарешті, в половині березня, вдалося мамі одержати посвідку — дозвіл на подорож. Треба знати, що "подорожування" тоді відбувалося власними ногами, подорожування поїздом було для населення строго

Закінчення на 23-ій стор.

ТРАГІЧНА СТОРІНКА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Вячеслав Чорновіл. *Viacheslav Chornovil.*

Дорогою, встеленою живими квітами і тугою, проліг останній шлях **Вячеслава Чорновола** — мужнього сина України, талановитого журналіста, лідера руху опору, в'язня сумління, авторитетного державного діяча і полум'яного борця за незалежність Батьківщини впродовж чотирьох десятиліть.

Народився в надвечір'я Різдва Христового 24 грудня 1937 року на Черкащині у селі Вільховець в родині вчителів.

1960 р. закінчив факультет журналістики Київського державного університету ім. Т. М. Шевченка, першу роботу отримав на Львівському телебаченні.

Започаткувавши свою політичну діяльність 1965 р. "самвидавом" двох книжок — "Лихо з розуму" і "Рецидиви терору", став довголітнім в'язнем концтаборів, тричі репресованим московським тоталітарним режимом.

"Видатні люди чинять видатні справи — сказав Богдан Горинь, його щирий побратим — Вячеслав Чорновіл поставив собі велику мету — творення Української держави — і прямував до її здійснення з наполегливістю, властивою людям, обдарованим рідкісною енергією й цілеспрямованістю. Невпинне палахкотіння його серця й розуму викликало подив.

Якщо у 60-ті роки він був одним з яскравих представників руху шістдесятників, то наприкінці 80-их, загартований арештами й тюрмами, він фактично очолив національно-визвольний рух за Українську державу.

У час найвищого напруження його енергії на весь світ заговорив самвидавний "Український вісник", статті з якого передруковувалися за кордоном. То була його ідея створити на основі відновленої ним Української Гельсінської Групи нову, впливову, широко розгалужену організацію, фактично першу в Україні опозиційну партію — Українську Гельсінську Спілку, що проголосила своєю метою створення Української незалежної держави.

Він спалахнув востаннє тривожним світлом у трагічну ніч з 25 на 26 березня. Але світло високого патріотизму та ідейної самопожертви, яке Вячеслав Чорновіл вселив у людські душі, яким наповнив епоху боротьби за

Василь Симоненко

УКРАЇНІ

Коли кризь розпач випнуться надії
І загудуть на вітрі степовім,
Я тоді твоїм ім'ям радію
І сумую іменем твоїм.

Коли грозує далеч неокрая
У передгроззі дикім і німім,
Я твоїм ім'ям благословляю,
Проклинаю іменем твоїм.

Коли мечами злоба небо крас
І крушить твою вроду вікову,
Я тоді з твоїм ім'ям вмираю
І в твоєму імені живу!

Українську незалежну державу не зникне ніколи".

У 1990-1992 рр. В. Чорновіл був обраний першим головою Львівської обласної ради першого демократичного скликання. Був одним із відважних організаторів опору заколоту ГКЧП в Україні 1991 р.

Став одним із ініціаторів проголошення незалежності нашої держави і претендентом на пост першого Президента України.

Блискучий публіцист, він очолював тижневик "Час", одним із перших українців, був членом міжнародного Пен-клубу.

Нагороджений Державною премією ім. Тараса Шевченка.

З 1992 р. голова Народного Руху України.

Був головою підкомітету Комітету Верховної Ради України, з питань культури і духовності.

Народний депутат трьох скликань, В. Чорновіл був членом Постійної делегації Верховної Ради України в Парляментській Асамблеї Ради Європи, прагнув, щоб незалежна Україна зайняла достойне місце в Європейській спільноті.

Нагороджений Орденом Ярослава Мудрого.

Михайло Горинь наголосив: "Від початку до кінця ця людина, яка народилася на батьківщині Шевченка, була самовідданим патріотом. І не просто патріотом — це була працююча людина, справжній лідер.

Від нас відійшов один з найвидатніших діячів українського визвольного руху, відійшла людина, яка заклала підвалини Української держави".

29 березня 1999 р. труну несли солдати, одягнені у форму часів похорону Тараса Шевченка.

— Осиротив ти нас, синочку — ридала бабуся, проводжаючи поглядом востаннє.

Ніхто не скривав сліз.

Патріарх Філарет з участю владик і священників інших українських конфесій відправляв поминальні Богослуження в соборі святого Володимира і очолював похоронну процесію.

Ніколи у Києві від часу проголошення незалежності

ти не майоріло стільки прапорів.

Ніколи від того часу не стояла так пліч-о-пліч уся Соборна Україна.

На траурному мітингу близький друг і соратник В. Черновола Михайло Косів сказав: "Твоя постать нині виростає по всій планеті. А ті, які хотіли применшити Тебе, вчинити Тобі недовіру, маліють і мізерніють на очах. Тобі вибрано місце на центральній алеї Байкового кладовища, бо ти був центральною фігурою в утвердженні Української національної держави".

Своє прощальне слово Євген Сверстюк закінчив словами: "Не можна сказати, що Вячеслав Чорновіл зник з політичної арени, бо він залишається як орієнтир, як образ — і для друзів, і для ворогів".

І похорон був свідченням Його величчю.

Численні посланці і представники інших держав приїхали віддати останню шану визначній постаті ХХ століття. Вони висловлювали співчуття синам і дружині, співчуття сестрі і рідним, друзям і соратникам, вони висловлювали співчуття українському народові.

Ірена Чабан

1992 р. Вячеслав Чорновіл — гість редакції нашого журналу. Атена Пашко (праворуч), Ірена Чабан.

*До Високоповажаної Пані Атени Пашко
Голови Союзу Українок Америки*

Вельмишанована та дорога Пані Голово!

Єднаємося молитвами і невимовним болем з українським народом перед трагізмом втрати світлого сина України, самовідданого борця за її волю, Народного Депутата України та Вашого найдорожчого дружини — сл. п. Вячеслава Черновола.

Понад тридцять років Його імя кріпило і примножувало наші сили й віру у всеосяжність України.

У імені Союзу Українок Америки складаємо сердечні співчуття Вам — голові нашої історично спільної української жіночої організації Союзу Українок.

ВІЧНА І СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ ВЕЛИКОМУ ПАТРІОТОВІ УКРАЇНИ!

За Головну Управу Союзу Українок Америки

*Анна Кравчук,
голова.*

*Варка Бачинська,
протоколярна секретарка.*

*Я так люблю на цьому світі дуже,
Усіх і все, і радість, і печаль.
Мені ніщо у ньому не байдуже —
Як щастя злет, так і втрати жаль.*

*Хто добрим був до мене і не дуже,
Дарую всім любов й душі тепло.
Бо це життя таке недовге, друже,
Оглянешся — а літо відцвіло...*

*Пройшла гроза, дихнули свіжо трави,
Душа моя полинула в світи.
Оці слова пишу не ради слави —
Себе не можу я перемогти.*

*Прості слова мережу на папері,
Ромашок цвіт горну я до грудей,
І навстіж, навстіж відчиняю двері
Моєї хати для усіх людей!*

АННА ДУЩАК

Анна Душчак.

Anna Dushchak.

КСЕНЯ ГАПІЙ

СИЛА ДРУЖБИ

Старовинний філософ Арістотель писав, що приятелі це є одна душа яка перебуває у двох тілах.

Можна б припускати, що приятелі себе знаходять у спільних обставинах та, що їх еднають спільні переживання. Але не все воно в житті так є... Ми з Анею пізналися дуже випадково. Це мабуть була судьба, а правдоподібно, Божа воля. Від одного жесту спонтанної щедрості вродилася чудова і тепла дружба.

Анна Душчак народилася 15-го жовтня 1959 року і виростала в селі Тисівці на Буковині. Як і інші діти, ходила до школи, допомагала пасти корову і працювала в полі. Коли їй було 16 років — захворіла на невідому недугу. Довго не могли лікарі встановити діагнози, а коли остаточно поставили їй — зробили це неправильно і неправильно лікували. Остаточно повідомили батьків, що марно на неї тратити час бо "дівчина і так помре". Але "дівчина" не померла, а вже понад 20 років нерухомо лежить. Тіло її непорушне. При допомозі добрих людей, які до ліжка приносили їй тепле слово і книжки, Анна Душчак зуміла перенести себе у вищий світ, світ у якому вона знайшла творчу силу і здібність писати вірші. Вона змирилася зі своєю долею і її ліричні вірші, так як і вона сама,

насичені любов'ю, вирозумінням та красою. Тендітне тіло сповиває спокій душі, доброзичливість і мужність — прикмети, якими вона щедро і вміло ділиться з іншими.

Коли відкрився кордон України, ми удвох з чоловіком Ігорем вибралися відвідати країну свого походження, країну, яку нас батьки навчили любити. Ми приїхали з Києва до Чернівців і, наївні, думали, що у Велику П'ятницю купимо квитки та поїдемо поїздом на великодні свята до Львова. Але всі квитки були продані і виглядало, що моя мрія почути "Христос Воскрес" у церкві при якій мій батько виховувався не здійсниться. Але... все ж таки добрі люди посадили нас у поїзд в якому їхала молода родина. Це були гарні люди і ми цілу дорогу вели розмову. Дорога була довга і ми встигли торкнутися різних тем. Я згадала, що люблю поезію і молода жінка, без надуми, запропонувала мені книжечку поезій Анни Душчак і просила, якщо мені ця книжечка сподобається, щоб я написала до авторки. Я так і зробила, не сподіючись, що вона мені відпише. І так, на аркушах паперу, поволі, з кожним листом ішли різні розповіді, обмін думками, надії та мрії. Аня в подробицях описувала мені свій світ, а я їй свій. З кожним листом віддаль між нами зменшувалася і

попри далекі кілометри, ми стали собі близькими.

Минуло декілька років поки мені трапилася нагода відвідати Аню. Я не знала чого сподіватися. Наші світи дуже різні. Я з міста, вона зі села. Моя Америка і її Україна дуже інакші. Я від неї 11 років старша. Чи ми зуміємо відтворити тепло своїх листів в особистій зустрічі? Чи не буду я, у неї в хаті, на заваді? Чи не буду я дивоглядом в чужих мені обставинах? Чи не бракуватиме мені американських вигод? Ось з такими сумнівами вирушила сама в дорогу на “другий кінець світу”. Летіла літаком, їхала поїздом і доїздила ще й автотом. Далека то дорога. Остаточно, з допомогою добрих людей, доїхала до її порога. Коли я увійшла до її кімнати то побачила, що всі мої сумніви були зайві. У скромній хаті панує привітність, щедрість і теплий настрій. Мама Ані посвятила своє життя на те, щоб вона могла зберегти свою гідність і самостійність. Ця селянка має вроджену інтелегентність, виїмкову тонкість відчуття і лагідне відношення до своєї хворої дочки. Вона відкриває двері не лише свого дому але й свого серця різним-прерізним людям. — “Зайшла людина в хату — значить тільки з добром”. Аня днями і ночами, тижнями і роками лежить на спині серед високих маминих подушок. Руками може рухати з боку в бік, отже може писати, але не досягає рукою власного личка. Телефон, який стоїть у неї недалеко голови, до слухавки має прив'язану довгу дощинку якою вона може притягнути до себе слухавку і сама собі набрати число на яке телефонує. Завдяки телефоні Аню відвідують люди зблизька і здалека. Одні приносять їй розраду а інші — шукають у неї тепла і власної підтримки. Біля ліжка стоїть довга полиця на якій Аня має адресар, книжки, журнали (між якими є і “Наше Життя”), папір до писання та інші необхідні речі. Вона часто користується довгою виделкою якою не лише сама себе годує, але і притягає багато дечого, чого не може досягнути. Ця виделка придається і для іншого. Нераз Аня встромляє на неї маленьке дзеркало. Коли оберне його під даним кутом, бачить, що діється у неї за плечима. Вся ця її самозарадність відбувається поволі, бо у неї поважні фізичні недомагання. Часто є різні невігоди і болі. Але у неї немає нарікань. Тільки — “Господь Бог ласкавий, життя прекрасне”.

В таких обставинах Аня пише і творить. Її вірші друкуються у часописах в Україні та нераз і на Заході. Ще у 1990 році в Чернівцях відбувся перший творчий вечір Анни Душак. Тут письменники, поети, композитори і актори присвятили молодій поетесі свої твори. У 1992 році в Чернівцях вийшла перша її книжка поезій “Дивоквіт любові”. 1994 року вийшла друга її книжка поезій “Спитай себе”. 1998 року третя — “Понад вечірнім Деревом” названа так як річка в її селі Тисівці. З

огляду на фінансову скруту ця третя книжка вийшла накладом лише 500 примірників і, зрозуміло, розійшлася дуже швидко. Вістка про це дійшла до Америки і, завдяки Ані прихильникам в Америці, “Понад вечірнім Деревом” тепер перевидається більшим накладом, отже поезія Анни Душак торкнеться ще більшої кількості людей. Її вірші є покладені на музику і виконуються на різних фестивалях. У 1992 році пісня “За шибкою вікна” брала участь у Міжнародному пісенному фестивалі “Доля”, який відбувся в Чернівцях і її, як авторку віршованих рядків, нагороджено. Пісні на її слова також вже неодноразово використовують у фільмах.

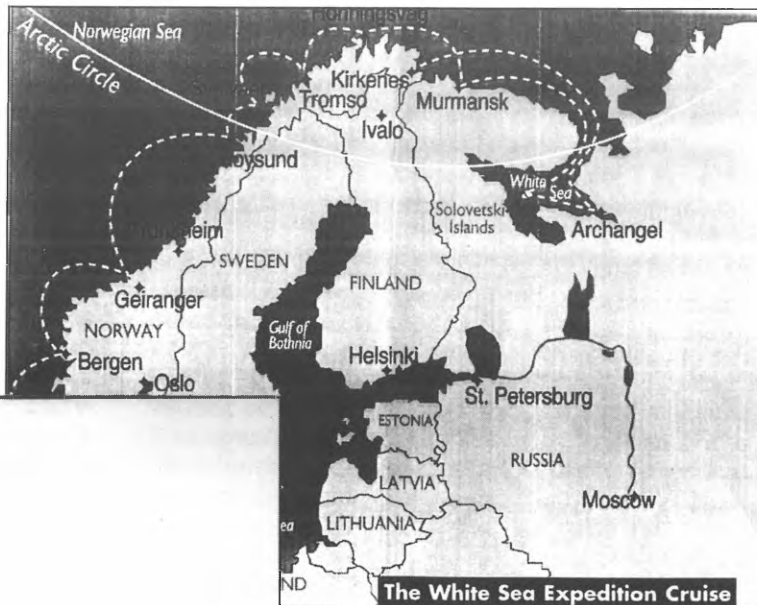
Аню відвідують учні, вчителі, письменники, співаки, композитори, режисери та багато шанувальників поезії з різних областей України. У жовтні, коли припадає день її народження, приїжджають повні автобуси людей, щоб її привітати. Кожен хоче торкнутися цієї людини, яка не лише духовністю своїх віршів, але й своєю особою передає людям силу. Вона кожного зустрічає усмішкою, теплим словом і вирозумінням. Вона своїм чудовим прикладом терпеливості нераз допомагає іншим подолати власні біди й невігоди. Хоч тіло у неї слабке, вона має таку силу духа, що не одного розрадить, потішить і розвеселить. Звук її щирого сміху незамінний. Скільки разів їй хотілося б вийти на подвір'я поглянути на чудовий краєвид улюбленої Буковини, але не так їй судилося. Отже, вона черпає красу життя від людей, а їх так багато горнеться до неї. А між ними і я. Коли приїжджаю, сідаю біля неї на ліжко і починається розмова. Розмовляємо ранками і вечорами, при сонці, яке пробивається до кімнати крізь вікно, при лампі, а коли немає електрики то і при свічці. Спочатку ми часто зі себе взаємно сміялися. Мені в селі прості буденні речі були незнайомі. Коли ми ділимося враженнями чи спогадами, часто доводиться розмову переривати, бо все хтось до хати заходить. Але кожен гість приносить зі собою власні враження і додає нам не лише перспективи, але ще й нові теми, яких ми досі не торкалися. Скоріше чи пізніше гості відходять, а ми залишаємося вдвох, щоб продовжувати розмову, яка ніколи не кінчається. Коли ми перший раз прощалися, нам було це дуже важко зробити. Аня сказала: “Ксеню, не сумуй! Бери мене зі собою і я буду у твоєму серці куди б ти не поїхала”. І так при кожному від'їзді лишаю частинку себе на Буковині і беру частинку Ані зі собою до Америки.

*Перешіптуються буки,
Тіні струшуючи з пліч.
Не люблю я так розлуку,
Та нема без неї стріч...*

Закінчення на 28-ій стор.

1.

1. Соловки. Гасло над входом соловецького ізолятора. Solovetsky Islands.

2. Соловки. Барак каторжників. Фотогр. Іван Лученко, 1998 р. Solovetsky Islands. Photo by Ivan Luhechko, 1998.

ІВАН ЛУЧЕЧКО

СИМВОЛ КАТОРГИ І СМЕРТИ

(НА ЗАХОДІ ПОЧАЛИ ЦІКАВИТИСЯ СОЛОВКАМИ)

Соловецькі острови, розташовані на Білому морі біля Арктичного кола, широко відомі серед народів колишньої царської Росії і Радянського Союзу як Соловки. Останнім часом у енциклопедіях, журналах і газетах на Заході з'являється цікавих матеріалів й інформацій про них. У більшовицький період від цієї назви багатьом ставало страшно. Але на Заході писати тоді на тему Соловків або українського голодомору, зокрема в Америці, вважалося злим тоном, некорисним і непотрібним.

Цей Архіпелаг нараховує біля 50 островів і острівців, та майже 560 прісноводних озер, частинно сполучених штучними каналами. Загальна площа цих островів виносить всього 347 кв. кілометрів, але корисних із них лише найбільших 6: Соловецький, Анзерський, Більша і Менша Муксальма та Більший і Менший Заяцькі острови. Решта — це лише визираючі з води горби і горбики. Літо тут вогке, коротке з полярними днями, а зима довга, з полярними ночами. Температура зимою знижується до мінус 30 градусів за Цельсієм, а море вкрите льодом 6 місяців на рік.

Сніги сягають 60 сантиметрів.

Колись на цих островах будували монастирі і церкви, проводили храмові свята на які щорічно прибували тисячі паломників. Між ними найбільше відомим став Соловецький монастир "Кремль", заснований 1429 року. Він довгий час уважався найбільшим і найсильнішим економічним, релігійним, духовним і культурним центром Російської Православної Церкви. Від 17 століття монастир навіть служив воєнною фортецею московської Півночі у війнах проти шведів, фінів та проти англійців під час Кримської війни.

За невизнання церковних реформ московського Патріярха Никона, царське військо у 1676 році здобуло монастир силою. Тоді багато, так званих старовірів ("схизматиків"), було страчено, а їхнього духовного керівника, новгородського Митрополита Аввакума, у 1682 році на заслання з наказу царя живцем спалено. Від того часу Соловки стали постійним місцем заслання для злочинців, а Соловецький монастир, зокрема, тюрмою для бунтівничого духовенства і небезпечної царському режимові аристократії. Після зруй-

нування Запорізької Січі царськими військами влітку 1775 року, за наказом цариці Катерини II, у травні 1776 року у цей монастир було запроторено на довічне ув'язнення останнього кошового — Петра Кальнишевського, де він і помер 31 жовтня 1803 року, після 25-літньої муки у, так званому, “кам'яному мішку”.

У радянський період Соловки були місцем концтаборів спеціального призначення, а їхні монастирі й церкви ізоляторами, тобто тюрмами в тюрмах. Особливим страхіттям для в'язнів були ізолятори Соловецького монастиря “Кремль”, Вознесенська церква на Сікірній горі і церква на горі Голгофті, що знаходиться на Анзерському острові. На цей острів вступ заборонений до цього часу.

Для народів колишнього Радянського Союзу Соловки є символом каторги і смерті. Деякі дослідники вважають, що там за більшовиків загинуло від 30,000 до 50,000 людей різних професій, віровизнань і національностей. Точного числа загиблих ніхто не знає, і вже, мабуть, ніколи й не дізнається. Микита Хрущов пише у своїх споминах, що за його попередника Йосифа Сталіна таких людей мертвими ніхто не числив.

З більш-менш певними знаннями й інформаціями про Соловки, 200 американців — мужчин і жінок різних професій, чотирьох канадців, двох австралійців, і автор цих рядків вибралися туди влітку 1998 року. Організаторами цієї небувалої подорожі були “The Smithsonian Associates (Washington, DC), Alumni Association of University of Washington (Seattle) та Eurocruises (New York City). Вона називалася “The White Sea Expedition Cruise”, мала студійний характер і була особисто апробована тодішнім прем'єром Сергієм Кірієнком. Це, мабуть, і було причиною того, що фінляндська преса звернула особливу увагу. Гельсінкська газета “Kaupalehti” за 29 червня 1998 року опублікувала на першій сторінці у формі новинки повідомлення, що це перша візита на Соловки американців зі Заходу пасажирським кораблем.

Невеликий фінляндський корабель “Kristina Regina” вирушив з Данії. У портові зупинки було включено також Мурманськ і Архангельськ. У Мурманську проживає понад 40,000 українців — мають своє Українське культурне товариство (УКТ) з 1989 року, Культурну автономію, Союз Українок, хор, тощо. Я навіть зумів устигнути кілька годин порозмовляти (у помешканні активістки цієї української заполярної громади), з Аллою Марчук, членкою СУ з Мурманська. У Архангельську й околиці також багато українців, але ніякого зв'язку поміж собою вони не мають.

На кораблі вечорами відбувалися дискусійні доповіді. Їх проводили Dr. George Mungo (University of West Virginia), Dr. Katherine Hanson (University of Washington, Seattle) і Journalist Anne Kalesh (Miami,

Florida). Одного разу у корабельній аудиторії було нам висвітлено фінляндський документальний фільм про соловецькі концтабори і в'язниці. Особливо зворушливими були сцени досвітнього розбудження каторжників — військовий спосіб звітування у снігах, закутаних у лахміття, зморених і виснажених мужчин і жінок та тепло одягнених біля них вартових з крісами, штиками і псами.

Соловецька пристань, якщо можна її такою назвати, може примістити лише один кораблик. Вона маленька, примітивна і неупорядкована. Сюди кримінальними баржами привозили колись із материка каторжників, після чого їх спрямовували до концтаборів на згадувані вже довколишні острови.

Під час причалювання о 7-й годині ранку, палуба нашого корабля вже була переповнена туристами з фотоапаратами на грудях і льорнетами в руках. Але розглядати через льорнети вже не було кого. Соловецькі концтабори офіційно були закриті у грудні 1939 року, хоча існують далі, ще деякі в'язні перебували на них аж до появи на комуністичному “троні” Микити Хрущова, тобто 1950-их років.

Горизонт з корабля робив враження побовища — понурий Соловецький монастир “Кремль”, обведений високим суворим муром, тюрмна вежа без вартового й скоростріла, догниваючий каторжний барак-землянка, та де-не-де якась хатина. Ніхто і ніщо не рухалося — довкруги тиша. Здавалося, що приближаємося до села мертвих.

Оглянути змогли лише Соловецький монастир з його церквами і забудовами та, перетворену в ізолятор, Вознесенську церкву на Сікірній горі, віддалену 10 кілометрів від пристані. У Соловецькому монастирі ми провели 3 години вранці, у Вознесенській церкві — 3 години пополудні. Але й на те що дозволялося бракувало часу. Цілу подорож корабель служив нам готелем і рестораном, а на Соловках ще й самотнім існуючим туалетом. З цих причин віддалятися від корабля на довше було неможливо, не вигідно і небезпечно.

Для мене особливо цікавою і пізнавальною видалася територія монастиря. Його у 1991 році знову передано Російській Православній Церкві і тепер ним завідують монахи. Тут, за неповні три години, я встиг оглянути цілковито спустошені (включно з повибиваними вікнами і дір'явими дахами) колишні храми, погано замальовані на стінах фрески, звідкіля заглядають лики святих, пройтися по темних тісних келіях тюрми, вдумуючись, хто міг у них сидіти, як карався, і що думав вмираючи, приглянутися заґратованим вікнам і написам на сирих стінах в надії, що може натраплю на слід когось з українців. Часом, аж не

вірилося, що я на Соловках спостерігаю образ нелюдського жаху.

Неабияке враження зробила на мене надгробна плита останнього кошового Запорізького війська Петра Кальнишевського біля стіни Преображенського Собору. Я натрапив на неї цілком несподівано. Про її доцьогочасне існування я нічого друкованого не зустрічав і ніколи не сподівався, що будь-які сліди Кальнишевського на Соловках ще можливі. Плита повністю записана, заросла хабуззям і досить знищена майже 200-літніми морозами, снігами та дощами. Я старанно відмив її водою і зфотографував, але крім імені, прізвища й дати смерті, більше нічого відчитати неозброєним оком не зміг. Та це пощастило зробити у Нью-Йорку. У паризькому архіві отця протопресвітера Володимира Вишневського, його син Вячеслав, віднайшов текст цього надгробного напису:

*Здесь погребено тело в Бозе
почившаго Кошевого бывшей
некогда запорожской грозной
Сечи казаков АТАМАНА
ПЕТРА КОЛЬНЫШЕВСКАГО
Сосланнаго в сию Обитель
по ВЫСОЧАЙШЕМУ повелению
в 1776 году на смирение —
Он в 1801 году по ВЫСОЧАЙШЕМУ
повелению снова был освобожден, но
уже сам не пожелал оставить обитель
в коей обрел душевное спокойствие
Смиреннаго Христианина искренне
познавшаго свои вины.
Скончался 1803 года октября 31 дня
в Суб 112 лет от роду Смертию
благочестивою доброю
Блажении мертвии умирающих о Господе
Аминь 1856
А.Л.*

Серед нас, українців, існує переконання, що Кальнишевського було поховано у монастирі біля Преображенської церкви. Нашим англомовним екскурсоводом у монастирі був архангельчанин Глеб Тюрін. Він назвав себе істориком і про Петра Кальнишевського й Запорізьку Січ був досить добре поінформований. Але відповідаючи на моє запитання сказав, що мертвих у ті часи хоронилися на цвинтарі поза мурами монастиря. Згодом, ще кілька неспорохнявілих надгробних плит (їх мабуть 12, І.Л.), знайдених на неіснуючому вже цвинтарі, було перенесено на територію монастиря і покладено біля Преображенського Собору. Тепер виникає питання, чи є прах Покійного під цією

плитою?

Можемо собі лише уявити яке було б торжество у 2003 році в незалежній Україні, з приводу повернення на Запоріжжя останнього кошового Запорізького війська Петра Кальнишевського у 200-ліття його смерті на Соловках.

Дуже уважно приглядалися ми також виставці “Соловецкие Лагеря Особого Назначения ОГПУ, 1923-1939”. Її було відкрито 6 червня 1989 року у Соловецькому музеї, що біля церкви Благовіщення, за почином т-ва “Меморіал” і працівників музею. Ця виставка — документ більшовицького соловецького злочину. Тут між численними експонатами — розпорядження лагерного начальства, монастирські двері з вирізаним для “надзирателів” вічком (“глазком”), нари, скарги на “начальство” в Москву й Комінтерн, ідентифіковані списки і знімки в’язнів (серед яких багато діячів української культури), “сповіді”, розраховані на полегші і помилування, невідправлені листи до рідних, особисті речі в’язнів: казанок, горнятко, ложка, черевик, пасок, тютюнярка, чорнильниця, вістки про планування етапів у Сандормох на розстріли і підготовку до ліквідування соловецького ГУЛага та багато іншого. Найбільше цих експонатів знайдено у Вознесенській церкві на Сікірній горі та Саватському і Муксальматському монастирях які були штрафними ізоляторами.

Багато ми довідалися і про форми покарання. Вони переважно залежали від настрою “начальства” і помислів наглядців. До неймовірних слід зачислити гоніння в’язнів голими багато кілометрів по снігах. виставлення комарам “на перекуску”, клячання на ріщю, кидання у пропасть, копання чобітьми до смерті, тощо. Приглядаючись і прислухаючись всьому цьому хтось з американців завважив: — “Бачу, що Гітлер багато навчився від більшовиків”.

Соловецькі острови — це тісний цвинтар на якому спочили десятки тисяч політичних в’язнів, засуджених будувати Радянську імперію і на Соловках вмерти. Серед них: Микола Вороний, Микола Зеров, Мирослав Ірчан, Лесь Курбас, Валеріян Підмогильний, Антін Крушельницький з дочкою і двома синами, Юліян Бачинський та тисячі інших українців, кістки яких розкинуті по цьому архіпелагу.

Вінстон Черчіль одного разу сказав, — “Правда часом є такою важливою, що її обороняється навіть брехнею”. Правда про Соловки більшовицької ери була великою державною таємницею. Її боронилися брехнею, тюрмою і шістьма грамами у потилицю.

“Соловецькі Табори Особливого Призначення ОГПУ, 1923-1939”.

ЗАКАРПАТСЬКА КРАЙОВА ОРГАНІЗАЦІЯ
СОЮЗ УКРАЇНОК

294000, м. Ужгород, вул. Толстого, 18
телефон 34331; телефон/факс 008 03122 84128
Голова ЗКО СУ Оксана Ганич (дом. телефон 42441)

№ _____
На № _____ | Союз Українок Америки

Україна, Ужгород, 20 березня 1999 року

Високоповажана Пані
Ганна Кравчук
Голова "Союзу українок Америки"

Високоповажана Пані
Лідія Черник
Референтка Суспільної Опіки США

Дорогі Пані Голово
Дорогі Пані Референтко СО США

Важке стихійне лихо пережило Закарпаття в листопадські дні 1998 року. Небувалий паводок, коли рівень води в гірських річках піднявся понад 13 метрів, приніс багато горя і страждань сотням тисяч закарпатців. Були людські жертви. Знищено понад 3000 будинків, пошкоджено понад 10000 будинків. Зруйновано десятки мостів, сотні кілометрів доріг. До того ж відбулися велетенські зсуви мільйонами кубометрів гірських масивів. Пройде чимало часу, поки загояться рани людського горя від стихійного лиха.

Ми до глибини душі зворушені тим, що в такий важкий для Закарпаття час Ви, високоповажана Пані Голово США, і Ви, високоповажана Референтко СО США, всі відділи США, всі Союзянки США взяли на себе великі турботи і одними з перших відгукнулися так щиро на наше горе. Отриману від Вас гуманітарну допомогу розподілено потерпілим від паводка в самих віддалених гірських місцевостях. Ця допомога своєчасна, дуже потрібна, люди з сльозами на очах сердечно вдячні і низько кланяються всім Вам.

В листах Ваших співвітчизників відчуваємо велику моральну підтримку. Ми ще раз переконалися в тому, що стихія в Карпатах - це спільна наша з Вами біль, ми і наші нащадки про це завжди пам'ятатимемо. Сердечне спасибі Вам за безкорисливу, материнську допомогу, за Вашу доброту.

З нагоди наближення свята Воскресіння Христового Управа "Союзу Українок Закарпаття" сердечно вітає Вас і у Ваших особах всіх Союзянок, всіх членів Ваших та їхніх сімей з Великоднем. Бажаємо всім Вам міцного здоров'я, щастя, радощів.

Нехай Божа ласка супроводить Вас на многії і благії літа!

З сердечною вдячністю, глибокою пошаною
Оксана Ганич,
Голова "Союзу Українок Закарпаття",
доктор медичних наук, професор

ГАНИЧ
ОКСАНА ІМКОЛІВНА
ДОКТОР МЕДИЧНИХ НАУК,
ПРОФЕСОР

XXV КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПРОГРАМА

П'ЯТНИЦЯ, 28 ТРАВНЯ 1999 р.

- 12:00 Реєстрація
2:00 — 5:00 Засідання Головної Управи СУА
5:00 — 6:30 Перерва
Передконвенційна програма — Ірина Куровицька
6:30 — 7:30 Коктейль
7:30 — 10:00 веч. Круглий стіл на тему "Права Людини"

СУБОТА, 29 ТРАВНЯ 1999 р.

- 7:30 — 8:00 Снідання
8:30 рано Збірка (одяг — вишиванки)
9:30 рано Церемонія відкриття • Молитва — *Варка Бачинська*
10:00 рано Пленум
1. Привіт — *Оленка Матвішин*, голова Конвенційного комітету
 2. Відкриття XXV Конвенції СУА — *Анна Кравчук*, голова СУА
 3. Звіт Реєстраційної комісії — ствердження кворуму
 4. Прийняття порядку нарад і правильника нарад Конвенції
 5. Покликання Почесної президії
 6. Вибір ділової президії
 7. Вибір Комісії для перевірки протоколу XXIV Конвенції СУА
 8. Схвалення Резолюційної комісії
 9. Слово *Анни Кравчук*, голови СУА
 10. Фінансовий звіт — *Таїсса Турянська*
 11. Звіт Контрольної комісії — *Іванна Ратич*
 12. Запити до звітів членів Головної Управи і дискусія
 13. Прийняття звітів членів Головної Управи СУА
- 1:00 — 3:00 Спільний полуденок присвячений дітям
1. Відзначення Відділів
 2. Грамоти Головам Округ і зв'язковій відділів далекого віддалення за роки 1996-1999.
 3. Признання за працю членам комісії референтур
- 3:00 — 4:00 Пленум
14. Схвалення Почесного членства
 15. Чому СУА мусить притримуватися закону Ай Ар Ес — *Оксана Ксенос*
- 4:00 — 4:30 Номінаційна комісія — *Марія Раковська*, голова комісії
4:30 — 5:30 Вибори Головної Управи СУА, Контрольної комісії
6:30 — 7:30 Коктейль
7:30 Бенкет — надання Почесного членства

НЕДІЛЯ, 30 ТРАВНЯ 1999 р.

- 7:00 — 8:00 ран. Божественні Літургії
8:00 — 8:30 ран. Снідання
8:30 — 11:00 Прогулянка українським Чикаго
11: — 1:00 Семінари, круглі столи, майстерні
- 11:00 — 12:00 Організаційний семінар — *Софія Геврик, Оксана Фаріон*
11:00 — 12:00 Культури — *Марта Богачевська Хомяк*
12:00 — 1:00 Вільних членок — *Оксана Фаріон*
12:00 — 1:00 Фінансів — *Таїсса Турянська, Надія Цвях*
- 1:00 — 2:30 Спільний полуденок присвячений старшим
2:30 — 7:00 Семінари, круглі столи, майстерні
- 2:30 — 3:30 Суспільної Опіки — *Лідія Черник*
2:30 — 3:30 Конкурс "Природа і ми" — *Ольга Тритяк, Ірина Олексюк*
3:30 — 4:30 Стипендій — *Люба Більовщук*
3:30 — 4:30 Мистецько-музейний — *Марія Пазуняк*
- 4:30 — 6:00 Вибори зв'язкової відділів далекого віддалення та її заступниці — *Марія Одежинська*
4:30 — 6:00 Преси — *Ярослава Рубель*
"Наше Життя" — *Ірена Чабан, Тамара Стадниченко*
- 7:30 Вечеря — Конвенційний комітет

ПОНЕДІЛОК, 31 ТРАВНЯ 1999 р.

- 7:30 — 8:30 ран. Снідання
8:30 — 10:30 Пленум — Підсумки семінарів (по 5 хвилин)
Організаційного • Вільного членства • Культури • Зв'язків • Фінансів • Преси • Суспільної Опіки •
Виховного • Мистецько-музейного • Стипендій • Екології
9:30 — 12:00 Пленум
Прийняття протоколу XXIV Конвенції СУА • Схвалення резолюцій • Прощальне слово голови • Слово
новообраної голови СУА
12:00 — 1:00 Спільний товариський полуденок
1:00 — 3:00 Пленум Різне • Внески і запити
3:00 Закриття Конвенції

XXV CONVENTION
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
PROGRAM

FRIDAY, MAY 28, 1999

12:00 NOON Registration
 2:00 PM — 5:00 PM UNWLA National Board Meeting
 6:30 PM — 7:30 PM Cocktail
 7:30 PM — 10:00 PM Pre-Convention Program on Human Rights — *Iryna Kurowyckyj*

SATURDAY, MAY 29, 1999

7:30 AM Breakfast
 8:30 AM Preparation for opening ceremony (in embroidered clothing)
 9:30 AM Opening Ceremonies • Prayer recital — *Barbara Bachynsky*
 10:00 AM PLENARY SESSION
 1. Welcome address — *Olena Matwijishyn* — Convention Committee Chair
 2. Opening of XXV Convention — *Anna Krawczuk*, President of UNWLA
 3. Reports of Credentials Committee — verification of quorum
 4. Approval of Convention Program and Rules of Procedure
 5. Introduction of Honored Guests
 6. Election of Convention Officers
 7. Appointment of Committee to approve Minutes of the XXIV Convention
 8. Approval of the Resolutions Committee
 9. Address — *Anna Krawczuk*, President of the UNWLA
 10. Financial Report — *Taissa Turiansky*, Treasurer of the UNWLA
 11. Auditing Committee Report — *Ivanna Ratych*, Auditing Committee Chair
 12. UNWLA National Board Reports — questions and discussion period
 13. Approval of Reports of UNWLA National Board
 1:00 PM — 3:00 PM Luncheon — Dedicated to Children
 1. Presentation of citations to UNWLA Regional Council Presidents 1996-1999
 2. UNWLA Branches
 3. UNWLA National Board Committee members
 3:00 PM — 5:30 PM PLENARY SESSION
 14. Conferring of UNWLA Honorary Membership
 15. Why UNWLA Must Adhere to the IRS Laws — *Oksana Xenos*, Esq.
 4:00 PM — 4:30 PM Nominating Committee, *Maria Rakowsky*, Chair
 4:30 PM — 5:30 PM Election of National Board Officers and Auditing Committee
 6:30 PM — 7:30 PM Cocktail
 7:30 PM BANQUET
 Presentation of Honorary Membership Scrolls

SUNDAY, MAY 30, 1999

7:00 AM — 8:00 AM Divine Liturgies
 8:00 AM — 8:30 AM Breakfast
 8:30 AM — 11:00 AM Chicago Ukrainian Village tour
 11:00 AM — 1:00 PM SEMINARS and/or WORKSHOP (breakout rooms)
 11:00 AM — 12:00 NOON Membership — *Sophia Hewryk, Oxana Farion*
 11:00 AM — 12:00 NOON Culture, *Martha Bohachewsky Chomiak*
 12:00 NOON — 1:00 PM Membership-at-Large — *Oxana Farion*
 12:00 NOON — 1:00 PM Financial — *Taissa Turiansky, Nadia Cwiach*
 1:00 PM — 2:30 PM Luncheon — Dedicated to Seniors-Citations
 2:30 PM — 7:00 PM SEMINARS and/or WORKSHOPS (breakout rooms)
 2:30 PM — 3:30 PM Social Welfare — *Lidia Czernyk*
 2:30 PM — 3:30 PM "Nature and Us" Contest — *Olga Trytyak, Irena Oleksiuk*
 3:30 PM — 3:30 PM Scholarship/student Sponsorship Program — *Luba Bilowchtchuk*
 3:30 PM — 4:30 PM Art/Museum — *Maria Pazuniak, Sophia Hewryk*
 4:30 PM — 6:00 PM Elections of Liaison and Vice Liaison for Branches-at-Large — *Maria Odezhynska*
 4:30 PM — 6:00 PM Press — *Jaroslawa Rubel*
 "Our Life" magazine — *Irena Chaban, Tamara Stadnychenko*
 7:30 PM Dinner — XXV Convention Committee

MONDAY, MAY 31, 1999

7:30 AM — 8:30 AM Breakfast
 8:30 AM — 10:30 AM PLENARY SESSION: Reports on SEMINARS and/or WORKSHOPS — 5 minutes each
 Membership • Membership-at-Large • Culture • Public Relations • Financial • Press • Social Welfare •
 Education • Art/Museum • Scholarship/Student Sponsorship Program • Ecology
 10:30 AM — 12:00 NOON PLENARY SESSION
 Approval of minutes of the XXIV Convention • Adoption of Resolutions • Farewell Remarks by President *Anna Krawczuk* • Acceptance Speech by the UNWLA President Elect
 1:00 PM — 3:00 PM Miscellaneous
 3:00 PM Adjournment of the XXV UNWLA Convention

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

MAY 1999

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

TEODOZIA SAWYCKA'S LIFE IN THE UNWLA: A MOTHER'S DAY REMEMBRANCE

By ANISA HANDZIA SAWYCKYJ

Mother and daughter, 1989.

Teodozia Sawycky was a member of the UNWLA for nearly half a century. She joined UNWLA Branch 57 in Utica, New York in 1950, and until 1982, held various posts in the branch as well as in the Regional Council of upstate New York. She served on the National Board of the UNWLA as Social Welfare Chair from 1967 to 1981, and from 1981 to 1984 as First Vice-President. In 1987 she received the UNWLA's highest award - Honorary Member.

My mother died on May 9, 1998, on the eve of Mother's Day. In the year since her death, as I leaf through her papers, her photos and her mementos, and ponder her legacy, I am struck by how much of her life centered around the UNWLA, how much she contributed to the UNWLA, and in turn, how much her life was enriched by her experiences in it.

I am convinced that if there hadn't been an

organization like the UNWLA around, she probably would have had to invent it, so much did its programs reflect her outlook on life and her interests. She saw the UNWLA as a constructive and productive "no frills" organization, where women worked effectively on vital humanitarian and educational issues, where Ukrainian cultural and historical traditions were honored and propagated, and where women could strive for shared goals in an atmosphere of mutual support. The UNWLA was a place where an individual could make a difference, so she gravitated toward it early on and stayed loyal to it until the end of her life in spite of many other outside interests that claimed her attention.

My mother chose to work in the UNWLA primarily because it offered an opportunity to help and serve others. She loved people, and she empathized deeply with the plight of people in need,

UNWLA Branch 57 in Utica, new York. Teodozia Sawycka (seated fourth from left) was a member from 1950 to 1982.

perhaps because of her own difficult childhood and certainly because of her traumatic experiences as a refugee and displaced person at the close of World War II. To help the poor, the elderly, orphans, or the sick -- this, she felt, was her obligation as a human being and as a Christian, and the UNWLA was the vehicle through which she could do it. It was also probably this motivating factor for her decision to become a social worker in the field of foster care and adoption.

My earliest memories of my mother's activities were of her visits to sick members of our parish, visits that she made as social welfare chair of her branch, to hospitals, to mental institutions, to the homebound. I also remember her sending packages and writing letters to elderly women in Germany, as part of the UNWLA's "babusia" program.

The UNWLA also offered my mother an avenue for expressing her new found interest in Ukrainian folk arts. She had decided in the early 1950s that she would like to learn to make pysanky and create Ukrainian ceramics. She learned very quickly, and was soon donating her work for UNWLA bazaars. As cultural chair of her branch, she organized exhibits of Ukrainian folk art on the UNWLA's behalf at various venues, including the public library and the local art museum.

Armed with an Easter basket and all its contents, she would go on the local morning TV talk show, describing Ukrainian traditions and garnering a little publicity for Ukrainians in general, and for an upcoming Branch 57 bazaar in particular. Sometimes she brought me along.

Deeply committed to the Ukrainian political cause, although not a political activist herself, she reverently organized countless UNWLA programs to honor heroes and heroines of Ukrainian history. I vividly recall, attending many of these programs, hearing the stories of Olha Basarab and Olena Teliha, and of the 500 Ukrainian heroines of Kingir in the Gulag, crushed mercilessly by Soviet tanks as they stood in their Ukrainian embroidered blouses, hands linked together. The stories made a big impression on me. These commemorative programs were interspersed with lighter programs like St. Andrew's Eve festivities, concerts and pleasant social events which my mother also enjoyed organizing.

In my mother's character, there was an interesting combination of great creativity and imagination coupled with an appreciation for order and structure. A very organized woman herself, she loved the structure of the UNWLA, its methodical, efficient system of implementing its programs, the dedication of its members and officers. A very hard worker, she enjoyed working within the framework of the UNWLA, valued the continuity and stability of the UNWLA's ongoing programs and its no-nonsense approach to problem solving in the community.

A great believer in the importance of communication between UNWLA members nationwide, my mother valued *Our Life Magazine* as an organizational tool and enjoyed it as a source of interesting information. Its arrival at our house was always eagerly awaited. A good writer, she often penned articles for *Our Life* as well as for other publications in the Ukrainian community on many

Teodozia Sawycka teaches the art of pysanka making to Ukrainian girls in Utica. 1964.

Teodozia Sawycka, 1980.

varied topics. Her files are packed with published articles, and reflect the thinking of a woman of very wide-ranging interests.

My mother was best known within the UNWLA and the Ukrainian-American community for her prodigious work with the UNWLA's Scholarship Program in Brazil, a program she developed over a period of some 13 years through thousands of personal letters, scores of articles, and many brochures, exhibits, and slide presentations. Much has been written about this program and her role in it. What should be added here is the pride and happiness she felt about the program after it was turned over to her successor, Anna Krawczuk, now president of the UNWLA, and subsequently to Luba Bilowchtchuk. She was delighted with the blossoming, streamlining, computerization and expansion of the program.

My mother's interest in education included the network of the UNWLA's pre-schools across the U.S., which she regarded as very important. She was involved, at various times, in promoting the existence of the pre-school at the Utica parish, often seeking out teachers for the school, and then helping them when they sought her guidance and advice.

She also believed in the valuable role the UNWLA could play in the personal growth and leadership development of UNWLA members of all ages. She tried to involve teen-aged girls in our parish in the UNWLA with activities they would find of most interest. She taught them to make pysanky and brought a young woman along with her when it

was time to go to the TV studio for a taping of the pre-Easter or pre-Christmas Ukrainian segment. She believed young women needed to build their confidence and experience, not only to be good Ukrainian representatives before the American media, but also for their own self worth. To this day, many of these women still remember those experiences.

She played the role of mentor to women in her branch who had leadership potential and wished to serve. Over the years, she encouraged and trained a number of them in the duties of various posts, including presidency, and was always waiting in the wings, ready to help them when they needed her.

My mother felt an obligation to nurture other women because she was extremely mindful of the role model UNWLA leaders had been for her. It is hard for me to remember a time when she wasn't a good public speaker or confident of her organizational skills, but she assured me that indeed there had been such a time. A quick study, she learned by trial and error, but also by analyzing the activities of older women in the UNWLA. She admired and observed in action many top leaders of the UNWLA. Highly sensitive to personal, social and organizational nuances, she was aware of their contributions to the growth of the UNWLA, but she never let her admiration of their organizational skills cloud her personal judgment about people or situations. To the end, she remained an individual, a gracious and intelligent lady who was no one else's person.

As she grew in accomplishment and experience within the UNWLA, and perhaps because of her independent views, in 1981, she was elected First Vice-President, a post she never actually sought.

But she was proud to serve, happy that she could apply her considerable diplomatic skills and rational thinking (after all, she had been trained as a lawyer) when she was sent out to resolve complex organizational issues in different UNWLA branches around the country. She genuinely enjoyed her extensive contacts with many UNWLA members, and above all, felt she was making a contribution to the organization that had been such an important part of her life.

In the last decade of her life, she remained a loyal "soyuzianka", organizing a UNWLA branch in Stamford, Connecticut, and later joining the Yonkers, New York branch of which she was a member until the end of her life.

In the October 1998 issue of *Our Life*, which was dedicated to the memory of Teodozia Sawycka, UNWLA President Anna Krawczuk wrote eloquently and beautifully about my mother's contributions to the UNWLA and to her personally. Among other things, she wrote of her "shining example of tolerance, patience and understanding of others, even under the most trying circumstances."

During my mother's year-long illness, many

UNWLA members from across the country wrote and called to offer their moral support, which was a great comfort to her. "I'm not used to all this attention," she said, almost shyly. I was reminded of her first UNWLA activities during the early 1950s, when she went out to comfort the sick and the elderly, and I felt the love she had so generously given others over the years returning to her in her time of need. As was her custom, she would have liked to thank each well-wisher personally, but she grew too weak to do this. So, dear ladies of the UNWLA, in her name, I thank you from the bottom of my heart. I know she would have been deeply touched too by your generous commemoration of her memory, for which our family offers you its thanks.

In spite of all I have said about the significance of the UNWLA in my mother's life, ironically enough, I feel that my mother's legacy to me is that, when faced with a choice between her family and her women's organization, she remained a mother first and an activist second.

On this Mother's Day, as I ponder her commitment to the UNWLA, and through it to the Ukrainian community, I am grateful to her for the example of service that she set, but even more grateful that she was, above all, such a wonderful mother. To me she was truly, as her name "Teodozia" suggests, a gift from God.

An especially heavy delivery of mail from Brazil temporarily saddens Teodozia Sawycka. 1979.

Anisa Handzia Sawyckij was editor of the English language section of Our Life in the 1970s. In 1975, she traveled to Brazil with her mother, photographing Ukrainian communities there and subsequently writing about them in the Ukrainian press. In 1982, she chaired the Ukrainian Women in Two Worlds conference. A member-at-large of the UNWLA, she lives in New York with her family.

THE POWER OF FRIENDSHIP

by KSENIA HAPIJ

The ancient philosopher Aristotle described friendship as "a single soul dwelling in two bodies".

One can assume that friends are born in common circumstances and that they share similar experiences. But that is not necessarily so. Anya and I met by chance. If it hadn't been fate or, for certain God's will, our paths would never have crossed. We were brought together through a stranger's spontaneous gesture of generosity.

Anna Dushchak was born on October 15, 1959 and grew up in the village of Tysivtsi which is part of Bukovyna in southwestern Ukraine. She spent her childhood, like other children in her village, going to school, taking the cow out to pasture and working in the fields. When she was sixteen, she became ill. For the longest time her doctors couldn't seem to form a diagnosis, and when they finally did, it was incorrect and consequently she was treated with the wrong medication. Finally her parents were called in and informed that since she was destined to die, treating her was pointless and she was left with no treatment at all.

Well, she didn't die. Her body, however, never got out of bed again. She has been lying on her back for over twenty years, not even able to move from side to side. But with the help of kind neighbors and friends, Anya managed to rise above her physical disability. They often brought books to her bedside and through them she somehow created a world of her own where she found a creative ability and the talent to write poetry. She accepted her fate, and her poetry is full of love, understanding and beauty. Her weak body is home to inner peace, benevolence and wisdom, qualities that she generously shares with others.

When Ukraine lifted its curtain and opened its doors to the West, my husband Ihor and I set out to visit the country of our origin, a country that our parents taught us to love from a distance. We flew into Kyiv and from there traveled to Chernivtsi. Naively, we thought that we would purchase train tickets on Good Friday and would celebrate Easter in Lviv. But these were long awaited holidays for everyone and all tickets were sold out. It looked as though my dream of hearing "Khrystos Voskres" in

the church my father once attended was not going to materialize.

However, we knew Vasyl and Vasyl knew Marusia and Marusia knew Oksana and somehow we found our way into a sleeping car compartment occupied by a young family that had reserved it far in advance. They were very nice people and we spent the entire trip immersed in conversation. It was a long ride and we covered many topics. By chance, I mentioned that I enjoyed poetry. The young woman pulled a small book of poetry out of her bag and gave it to me. She suggested that if I like it, I should write to the author.

And so I wrote to Anna Dushchak, never expecting her to write back. And with this first letter began a lengthy and significant correspondence. In every letter, we exchanged thoughts, wishes, dreams and new stories about our lives. Anya described her world to me in detail and I, in turn, introduced her to mine. With every letter, the distance between us became smaller and somehow, though many kilometers divided us, we became close.

Several years went by before I had a chance to visit Anya. Our two worlds are so very different and I had no idea what to expect. I am eleven years her senior. Would this make a difference? Would we be able to recapture the warmth that we shared in our letters in a personal meeting? Would my visit be a bother to her household? Would I be attracting attention in this completely unfamiliar environment? Would I not miss my American comforts?

With such questions and apprehensions, I set out to "the other end of the world" alone. I traveled by plane, by train and by car. The trip from my home to hers is a very long haul. But with the help of kind people I found my way to her doorstep, and when I walked into her room, I very soon saw that all my fear were unfounded. In her modest home I found a very warm atmosphere and a generous friendship. Anya's mother has dedicated her life tending to her invalid daughter's needs. This peasant woman has a natural intelligence, remarkable sensitivity and a very gentle approach which helps Anya to maintain her dignity and her independence. She opens the door, not only of her home, but also her heart to everyone

TO MY HEALERS

by ANNA DUSHCHAK

I shall forgive you everything: all of your mistakes
Which to me were nearly fatal,
All the diagnoses which you made
With a cold and easy hand

And the teardrops with which white snow fell
To cover my mother's sacred head
And my wedding dress and veil
Grass paths that I never walked.

I'll forgive you my youth and adolescence
My children who were never born
All my dreams that were never realized
And the spring that never arrived in May.

I shall forgive you everything: that a morning's song fell silent
My entire crippled life.
If only I could be sure of one thing, only one thing,
That this mistake of yours, was your last!

Ksenia Hapij and Anna Dushchak, 1998.

who wishes Anya well.

Anya spends days, weeks and years lying on her bed, propped up with pillows. She can move her hands from side to side and so she can write, but her hands can't even reach her own face. The phone that stands on a big book not far from her head has a long thin piece of board tied to its receiver and with this, Anya can pull the receiver close to her and dial herself. This phone is her contact with the outside world. Through it she receives even more visitors than the many who come through her door. Some call to give her moral support and others call to tap into her warmth and strength. There is a long shelf that runs along the right side of her body. There she keeps her books, magazines (among them, copies of *Our Life*), paper to write on and other essential things. She often depends on a long handled fork which she uses not only to feed herself, but also to pull at things she can't reach. This fork also comes in handy for other things. Occasionally, she will attach a small mirror to it and then adjust the angle and use it as a rear view mirror to see things behind her back. She finds ingenious ways to maintain an independence but each movement is a slow process because of her serious handicaps. She also suffers pain and discomfort. But you never hear her complain. "God is merciful". "Life is beautiful".

It is in this setting that Anya writes. Her

poems have been printed in newspapers and magazines. In 1990, the city of Chernivtsi hosted the first in a series of literary evenings in her honor where poets, writers, composers and actors dedicated their works to Anna Dushchak. In 1992, her first book of poetry was published in Chernivtsi. Her second book came out in 1994. Five hundred copies of her third book were printed in 1998; they sold out immediately. With the help of people in the United States, a second edition of this third book is coming out soon, this time in greater quantity. So Anna Dushchak will be able to touch many more people. Her poems have also been put to music and are performed at various festivals. In 1992, one of these was featured at an international competition which took place in Chernivtsi, and this was not the first or last time that she was awarded a prize for her work. Songs with her words are also used in various films.

How often she would love to go outside to look at the beautiful countryside of her beloved Bukovyna, but such is not her fate. So she turns to people and it is they who bring to her the beauty of life. Anya is visited by students, teachers, other poets, writers, composers, producers and many people who simply enjoy poetry. Every October, at the time of her birthday, entire busloads of people come to visit. Everyone wants to meet this person, who not only touches them through the spirit of her

writing, but also gives them strength through her person. Her beautiful example of patience helps others to overcome their own misfortunes and discomforts. Though her body is weak, she has an inner strength that lifts spirits, consoles and amuses. The sound of her laughter has no equal.

When I come into her room I sit at her bed and we talk. We begin in the morning and talk late into the night. We talk as the sunlight flows through her windows, we talk with the lamp on, and when the village cuts off electricity, we talk by the light of a candle. At first we found that we often laugh at each other. I come from the city and simple country matters were strange to me. I had never gone to a well for water. I had never really been close to a cow before. And when a sheep found its way from the stable into Anya's rooms, I literally climbed on her bed and hid behind her. On the other hand, when I first washed my hair in a tiny basin and dried it with a hair dryer and then curled it with a curling iron, Anya and her mother looked at me as if I had come from a different planet. But somehow, at her bedside, we found a mutual understanding and grew to know each other well. Often as we share stories, we are interrupted by one guest or another. Each new person brings his own impressions and perspective and leads us to another topic that we hadn't yet touched. Sooner or later the guests leave and we are left alone to continue the conversation that never ends. The first time we had to part, Anya said to me, "Ksenia, don't be sad. Take me with you and I'll be in your heart wherever you go." And so, every time I part with her, I leave a piece of my heart in her room and always take a part of Anya with me home to America.

Through Anya, I grew to understand the

meaning of determination and self-discipline and was introduced to unencumbered cheerfulness. She taught me to see beauty in simple things and to be thankful for everything that we so often take for granted. Next to her bed, I was introduced to the beauty of Bukovyna and the customs of the area. I grew to understand the hopes and dreams of the people and their way of life. It was in Anya's room that I experienced a love for Ukraine first hand.

Last October, when I visited Anya for the fourth time, there was a presentation of her third book of poetry in the city of Chernivtsi. Four hundred people filled the hall. Each of them came to pay tribute to a remarkable person, who, not having left her bed for twenty-three years, raised herself from her bed by self-discipline and gained the respect of a world that admired her. Every person that spoke at this presentation underlined her inner strength, her enjoyment of life and her love of people. How unfortunate that Anya couldn't see this. But many went out of their way to tell her about the event. The phone didn't stop ringing. There was a program about her on television and there were several radio reports as well. It was an emotional experience to be in the audience that evening. I saw with what effort Anya attained her accomplishments and I'm glad that she did not succumb to her illness and used her God-given talents to the fullest. She not only seeks but also finds beauty in life and also knows how to share it with those around her. She is a wonderful example to both young and old.

In life, one has many different acquaintances. But to find a true soul mate is a real treasure. I wish everyone had but one friend in life like the one I have in the beautiful person and poet Anna Dushchak.

HAPPY MOTHER'S DAY

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

У ПОКЛОНІ ГЕРОЇНЯМ

Заходом дружньої співпраці двох жіночих організацій - ОЖОЧСУ ім. У. Целевич і Округної Управи СУА в Нью-Йорку, відбулося свято "У поклони героїням" в залі Державницького Фронту у Нью-Йорку, 14 лютого 1999 року.

Після Служби Божої і Панахиди у церкві св. Юра на честь і пам'ять героїнь в якій взяли участь обидві організації з прапорами, відбулося святкове відзначення.

Свято відкрила голова ОЖОЧСУ Людмила Костик. Привітавши гостей і членство, попросила однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять жінок, які без вагань віддали своє життя за волю України.

Для дальшого ведення програми Л. Костик попросила культурно-освітню референтку Округу Олімпію Роговську.

Деклямацією уривку з поеми Т. Шевченка "Все упованіє моє на Тебе, мати всеблагая", заслужений артист України, актор театру ім. М. Заньковецької у Львові Святослав Максимчук відкрив мистецьку частину.

До слова запрошено головного редактора журналу "Наше Життя" Ірену Чабан. Вона коротко навітлила жіночі постаті минулих століть - "Жінок освічених, духовно багатих і шляхетних, які творили, зберігали і примножували честь нації, її цілісність і культурні надбання". Далше - повела у ХХ століття - час нерівної боротьби зі загарбниками. У рядах Січових Стрільців йшли жінки. Олена Степанівна - жінка високоосвічена - доктор філософії, яку більшовицька влада без суду запроторила у мордовські табори. Ольга Басараб, член УВО, замучена у польській тюрмі, залишила кров'ю записаний заповіт - "помстїть". Цей заповіт, як прапор, понесли героїні-послідовниці.

Дві поетеси, яких єднала любов до України і поезії, гинуть за ідею вільної України - Лада Могиланська у 1937 р., Олена Теліга, у 1942 р.

Іванна Блажкевич - блискучий промовець, педагог і кооперативний діяч, перша жінка — жертва польської пацифікації, яку жандарми жорстоко побили і напівживу залишили серед поля.

Катерина Зарицька, Галина Дідик, Дарія Гусяк караються на каторжних роботах із 25-літнім присудом. "Дорога волі - дорога болю". Так визначив В. Стус.

Коли матір закатованих повстанців привели пізнавати свого сина, німа від болю, вона не признається, що є тут її син, щоб зберегти таким чином своїх молодших дітей від Сибіру.

Людмила Черняхівська, письменниця, громадський діяч надзвичайно обдарована жінка, до кінця життя (1941 р.) шукала свою доню Вероніку (Рону), заарештовану 1938 р., а її знищили більшовики відразу ж після арешту.

Всі ці героїські полеглі жінки і безмежні їхні терпіння зобов'язують нас пам'ятати про них і передати молодому поколінню історію і свідомість того, якою дорогою ціною здобувалася воля для свого народу.

У мистецькій частині двічі виступала бандуристка Алла Куцевич, випускниця Львівської консерваторії. Своєю грою і співом вона зачарувала публіку. У її програмі, присвяченій героїням, прозвучали сучасні українські пісні: "Соколята", "Баляда про князя Ігоря і плач Ярославни", "Чорнобривці", "Не забудь помолитися Богу".

Вірші Уляни Кравченко гарно прочитала Рома Шуган.

Артист Святослав Максимчук розповіддю про зустрічі з Богданом Сорокою - сином Катрусі Зарицької, Алою Горською, Василем Стусом і Ганною Щербань - матір'ю Василя Симоненка та декламацією поезії І. Франка закінчив святкову програму.

Голова Округу Леся Кіршак сердечно подякувала усім виконавцям програми, які звеличили пам'ять героїнь. Теклі Гнатишин віддала признання за гарну декорацію сцени, Ірені Старосольській і Анні Гусяк за смачний буфет, всім присутнім за участь. Свято завершили національним славнем.

Іванна Мачай,
пресова референтка
Округу Нью-Йорк.

Закінчення з 5-ої стор.

заборонено. Залізниця, як і всі інші "вігоди", була "нур фюр дейче". Довго збиратися не доводилось — що можна взяти на власні ослаблені плечі та малі санчата?.. Спакували в торби одяг, взяли родинні фотографії, ска-тертини і вишивані рушники, щоб в дорозі платити за но-чівку, бо гроші не мали ніякої вартости. Тітка Марія дала нам адреси своїх приятелів в Люботині й Полтаві. Попро-щалися з нею, з моєю доброю бабусею і залишили з ними

мою улюблену Дeyзі. Розлучаючись з нею я плакала, з нею залишилася частина мого дитинства, моїх юних днів.

Ранок 18-го березня був хмарний і понурий. Виходили з міста поволі, крок за кроком, з одною думкою — не піддатися втомі, рухатись вперед. Ще раз оглянулись. Місто закутане низькими, сірими хмарами, падав густий, тихий сніг.

Продовження в наступному числі.

РІЗДВЯНІ СВЯТКУВАННЯ 1-го ВІДДІЛУ СУА У НЬЮ-ЙОРКУ

Святкування Різдва у 1 Відділі СУА. Зліва: Максим Магун, Мелася Гурин, Адріана Магун.
UNWLA Branch 1 Christmas Festivities.

Радісний, різдвяний круг свят, який розпочинається Різдрвом Христовим то час родинних і громадських зустрічів, тому і 1-ий Відділ СУА в Нью-Йорку включається у цю ланку традиційною "просфорою" яка відбулася 31-го січня 1999 року.

Почесна голова Лідія Магун відкрила свято, привітала гостей і членок Відділу з родинами, які численно прибули та висловила всім святкові і новорічні побажання. Відтак засвітила три символічні свічки.

Перша за наших героїв і героїнь, які віддали життя за волю України. Нехай ця свічка горить як символ їх палкої любови до Батьківщини, а пам'ять про них буде невмирущою.

Друга свічка нехай горить як символ нашої незалежності, яка ніколи не загасне, а ласкавий Господь подасть сили, побороти усі життєві труднощі та спільними зусиллями змагати до кращого майбутнього.

Третя свічка - у пам'ять союзнок, членок Головної Управи, округ і відділів, які трудилися для добра нашої організації і відійшли у вічність.

Членкам Союзу Українок Америки подай, Господи, сили і здоров'я до дальшої праці.

Всі присутні заколядували "Бог Предвчний" і голова передала ведення програми культосвітній референтці Стефанії Лопух. Вона відчитала "Різдвяне слово" а потім наші наймолодші деклямували. Мелася Гурин - "Різдво" Р. Завадовича, Максим Магун - "Різдвяна ніч" Л. Магун, Адріана Магун "Як звірятка вітали малого Ісуса". Всі деклямації були надзвичайно гарно виконані і за це присутні віддячилися рясними оплесками.

Слідувала гостина з традиційними різдвяними

стравами, приготованими членками Відділу, поданими господарськими референтками Іреною Старосольською, Дунею Кріль, Олею Кузьмин, Параскевією Сусь, з допомогою декількох членок. Опісля відбулася різдвяна сценка, яку підготувала Стефанія Лопух.

Сценка почалася появою колядників зі звізду, яку ніс пастушок Володя Мацук, колядуючи "Небо і земля", відтак віншування переплітали колядками в які включалися усі присутні. Не забули також відзначити Новий Рік Маланкою і Василем та згадати наших героїв.

Гая Касіян коротко згадала поета Богдана Лепкого і до слів його вірша, і мелодії написаної братом Левком Лепким, відспівала пісню про Різдво. Після святкових побажань слідувало "Многолітствіє" усім присутнім. Щедрівкою "Ой сивая тая зозуленька" закінчили сценку, в якій брали участь: Ганя Серант, Соня Вацик, Дарія Рекуча, Стефанія Семущак, Ганя Касіян, Марія Свідрук, Марія Сенькович, Оля Дейнеко, Марія Мацук, Ганя Бригадир, Мелася Гурин, Адріана Магун, Максим Магун, Ольга Луцишин, Стефанія Лопух, Володя Мацук, Тетяна Савицька, Ольга Висоцька. Народний український одяг виконавців, сценки і рідні колядки впровадили присутніх у святковий настрій, а виявом цього були довготривалі оплески.

При каві та солодкім була нагода зложити подяку голові Спортивного клубу д-рові Іванові Серанту за дозвіл відбути "Просфору" у клубі. Він висловив признання 1-му Відділові СУА який так гарно підтримує наші традиції та працює для добра народу і України. Голова відчитала святкові побажання від Українського Музею, НТШ, від двох

“бабусь” з України яким Відділ допомагає, від СУ з Луганська, СУ міста Тернополя, від Молодіжної організації ім. Наталії Кобринської зі Львова та Лени Микитин — нашої членки з Фльоріди.

Після віншування Гані Серант, слідувала збірка за “коляду”.

Голова Лідія Магун подякувала присутнім за численну участь та щедрю “коляду”. Виконавцям програми і всім членкам за спільну співпрацю у проведенні свята та побажала щасливого, здорового, Богом благословенного, Нового Року.

Лідія Магун.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ У ГЛЕН СПЕЙ, Н.Й.

62-ий Відділ Союзу Українок Америки у Глен Спей 27-го лютого вшанував достойно свою патронку Лесю Українку.

Програму відкрила довголітня голова Відділу Наталія Мельник. У своєму привітальному слові вона зазначила, що до цього часу такі імпрези влаштовував Відділ тільки для своїх членів. У цьому році, як вона сказала, наші членки вирішили відзначити це свято для ширшого загалу.

Так і сталося. Громада була надзвичайно захоплена і задоволена підготовленою програмою. Була вона короткою і на високому рівні. Святкове слово, яке підготувала Оля Линник виголосила Анна Пищимуха, відома співачка Марія Гугель (сопрано) виконала дві пісні на слова Лесі Українки, муз. Д. Січинського. Акомпанювала Герта Гірняк. Обі — членки Відділу. Д-р Уляна Кекіш Солоденко, — голова молодіжного Відділу СУА у Нью-Йорку — з великою майстерністю продеклямувала вірш Лесі Українки “І ти колись

боролась Україно”, а Анна Пищимуха виголосила вірш Лесі Українки “Поворіт”. Велими успішним був виступ відомого скрипаля Ігоря Шабльовського, який майстерно виконав мьелодію Мирослава Скорики і медитацію Юлеса Масенета. Його виступ нагороджено заслуженими оплесками. Гарні проґрамки приготувала Христя Саляк-Шабльовська.

Гарно і по-мистецьки прикрасила сцену мисткиня Відділу Галина Кандюк.

Ми горді, що під вмілим і скромним проводом нашої голови Наталії Мельник ми гарно співпрацюємо і розвиваємося. У висліді такої співпраці вже зголошуються нові членки до нашого Відділу, що є запорукою дальшого успішного існування Відділу.

Після такої успішної програми наші союзанки частували присутніх кавою і, очевидно, своїм домашнім печивом.

Союзанка.

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ РОКОВИНИ У ВІЛМІНГТОНІ, ДЕЛ.

14 березня 1999 р. у Вілмінгтоні, Делавер, у приміщенні католицької церкви св. о. Миколая відбулися сходуни 54-го Відділу СУА присвячені роковинам Т. Шевченка.

Крім членок були присутні священники обох українських церков: православної о. Павло Гринишин і католицької о. Василь Сівинський, рідні і гості союзянок.

Сходуни відкрила молитвою наша енергійна голова професор Марта Трофименко. Вона привітала гостей, коротко розповіла про Т. Шевченка українською та англійською мовами і передала ведення програми імпрезовій референтці Ареті Скамай.

Професор Київського університету Надя Кохан дуже цікаво висвітлила тему “Філософія романтизму в творах Шевченка” після чого усі відспівали “Заповіт”.

Малюта — наша майбутність — Богданка і Василько Столярі деклямували вірш присвячений Тарасові Шевченку. Ігорчик Кохан дуже добре вив’язався з тяжкого на його вік вірша — “Царям, всесвітнім шинкарям”. Приємно було слухати в’язанку українських народних пісень у виконанні

наших молоденьких бандуристів Наталки і Миколки Дафі — учнів середньої школи. Все охочий до виступу Браєн Присляк прочитав вірш Шевченка в англійському перекладі “The Days pass by”, а Марія Кравчук, наша членка, — “Cottage by the Road”.

Мар’яна Паньків з Івано-Франківська дуже гарно віддеклямувала зворушливий твір Т. Шевченка “Розрита могила”.

Імпрезова референтка подякувала всечаснішим отцям та гостям за присутність, нашим “акторам” за те, що вложили свою добровільну цеглинку до звеличання імені Тараса Шевченка — мистця, співця народу і пророка.

Господарським референткам Іванні Дицьо і Анні Зарицькій — за приготування кави і солодкого та всім тим, які щедро подарували печиво.

Мистецькій референтці Аллі Раковській яка спільно з Аретою Скамай прибрали залю. Спеціальна подяка була висловлена Петрові Щербі за допомогу у декорванні.

Арета Скамай,
імпрезова референтка.

56-ий ВІДДІЛ ІМ. МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ, НОРТ ПОРТ, Фл.

*Жіночий хор 56-го Відділу Союзу Українок. Диригентка Люба Інграм.
UNWLA Branch 56 women's choir. Director Luba Ingram.*

У Норт Порт, Флоріда, вже вісім років успішно працює 56-ий Відділ Союзу Українок Америки. Відділ започаткувало 16 членок у 1991 році, тепер маємо 83 членки. Головою у 1998 році була Оріся Свистун. Вона проводила ширші сходи, засідання Управи, слідкувала за виконанням запланованої праці і репрезентувала Відділ у нашій громаді.

У великодньому часі мистецька референтура влаштувала виставки народного мистецтва і показу писання писанок в американських бібліотеках міст Сарасата, Венес, Норт Порт і Порт Шарльот. Мистецька референтка Христя Лазор, вперше демонструвала писання писанок по місцевому телебаченні, яке висвітлювало його кожної години протягом доби.

Весною і восени Відділ влаштував пікніки над морем для союзниць і гостей з полуденком і веселою програмою, які принесли вагомий прибуток. Для здобуття фондів Відділ брав участь у фестивалі міста Оспрі на якому продавали мистецькі експонати і печиво.

Оріся Свистун і Марія Наваринська були членами Комітету привітання Міністра Закордонних Справ України Генадія Удовенка.

Союзниця брала участь у параді міста Норт Порт 4 липня в день незалежності Америки. У серпні, враз з громадськими організаціями, ми підготували відзначення 7-ої річниці проголошення незалежності України.

Завдяки старанням членки Управи Раї Кохно, союзниця і громада зустрілися з гостями з України — головним редактором газети "Вечірній Київ" Віталієм Карпенком і керівником Всесвітньої служби Радіо України — Олександром Диким.

У жовтні відбули дві прогулянки: одна до Клір Вотер, де появилася образ Матері Божої на стіні будинку, друга — до Ст. Пітерсбургу на концерт симфонічної оркестри з Києва.

При Відділі вже кілька років існує співочий квартет "Мрія", а восени організували жіночий хор Союзу Українок Америки, диригентка — це наша нова членка Люба Інграм.

Стипендійну референтуру вже декілька років провадить Марія Чорній і у 1998 році переслано до Стипендійної Акції 2,200.00 доларів.

Цього року Відділ зложив 1,700.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку. Музейна референтка Леся Івашко зайнялася збіркою пожертв у св. п. Нілі Стецьків і до Управи Музею передано 4,275.00 доларів.

На Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" склали 600.00 дол. і також Відділ спонсорує "Бабусю" в Україні.

Дуже успішно працюють референтки Суспільної Опіки Оріся Білас, Богдана Фридер і Соня Кучкуда. Вони посилають посилки з книжками, ліками і одягом до Польщі, Югославії і України. Проведено збірку серед громадянства для потерпілих від повені на Закарпатті і вислано 2,500.00 дол. до Головної Управи.

Заходом пресової референтури підготовано літературний вечір "Рідна мова — душа народу", який відбувся 19 грудня в залі католицької церкви. У програмі брали участь запрошені гості — поетеса Ганна Черинь, заслужений артист України Борис Лобода і наші союзниця Роксоляна Яримович, Ія Мацюк-Грицай, Галина Король. Координатором програми була Марія Наваринська. Виступом жіночого хору СУА закінчили програму. Голова

Відділу Оріся Свистун подякувала всім виконавцям.

У грудні відбулися загальні збори Відділу на яких перевибрано Орісю Свистун і більшість членів Управи на 1999 рік.

Крім нашої внутрішньої діяльності, Відділ співпрацює з українськими організаціями і бере участь в громадських імпрезах.

Сердечно дякуємо громадянам нашого міста і околиці за численну підтримку наших починів і імпрез, що заохочує нас до дальшої праці для нашої організації та для добра нашої молоді держави України.

Марія Наваринська,
пресова референтка.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА 101-го ВІДДІЛУ СУА

На відкритті виставки (зліва): Константин Савченко, Людмила Протасова — Генеральний Консуль України в Чикаго, Юрій Савченко, Ляріса Кецала. UNWLA Branch 101 hosts art exhibit.

11-го грудня, 1998 р. у приміщенні Культурного осередку в Чикаго голова 101-го Відділу Олена Матвіїшин відкрила мистецьку виставку.

У великій залі розміщено картини двох мистців — батька і сина Савченків. Там пишались також барвисті шовкові хустки художниці Ніни Лапчик та багате намисто мисткині Ляріси Кецали.

Батько, Юрій Савченко, народжений в Україні, закінчив Харківське художнє училище. Лірично-романтичні теми мистця дають нам можливість відчутти любов до природи у творах “Зима на Україні” та “Українське село”.

Син, Константин Савченко, виступає як знаменитий кольорист який знаходить у кожній картині найтонші нюанси. Народжений у 1968 році на Україні, вчився у батька, але виробив свій індивідуальний стиль.

Ніна Лапчик, відома художниця із Києва, закінчила Львівський інститут прикладного і декоративного мистецтва. Її зацікавлення — батік,

гобелен та театральні костюми. Мисткиня уже третій раз виставляє свої цікаві шовкові хустки в Чикаго. Цього року хустки прикрашені ірисами, бо це офіційна квітка Конвенції Союзу Українок Америки, яка відбудеться 28-31 травня 1999 р. в Чикаго.

Ляріса Кецала народилася в Україні, виросла у Нью-Йорку. Після закінчення університету переїхала до Чикаго, де й проживає. Різноманітність намиста захопила її і вона відвідувала курси проєктування намиста. Ляріса є членом 101-го Відділу СУА.

Відвідувачі мали нагоду полюбуватися мистецтвом малярства, текстилів та жіночих прикрас, як також нагоду закупити гарні, мистецькі твори.

Христина Таран,
пресова референтка
101-го Відділу СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"
ПОЖЕРТВИ ЗА БЕРЕЗЕНЬ 1999 р.

ДАТКИ

Складаю **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ірина Семанюк,
членка 47-го Відділу СУА, Рочестер,

Складаємо **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

35-ий Відділ СУА, Бруклін, Н.Й.
Люба Павлик, голова Відділу.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Богдана Шипилявого** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині Христині з родиною висловлюємо щирі співчуття.

Управа і членки 78-го Відділу СУА.
Х. Пацлавська, скарбник.

Замість квітів на могили наших приятелів **бл. п. Петра Ушака, Володимира Недільського та Михайла Барана** складаємо **75.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Рідним висловлюємо найщиріші співчуття.

Ігор і Марія Зубрицькі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Богдана Кондра** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині з родиною висловлюємо щирі співчуття.

За Управу 89-го Відділу
Меланія Кокорудз,
референтка суспільної опіки

У світлу пам'ять моїх найдорожчих і незабутніх чоловіка **бл. п. Володимира Кваса,** сина **бл. п. Ігоря,** сестри **бл. п. Марії Вергун з Модрицьких,** її чоловіка **бл. п. д-ра Василя Вергуна** і всіх, що відійшли у вічність з родини Квас-Модрицьких, складаю **40.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Магдаліна Квас,
членка 89-го Відділу СУА.

У першу болючу річницю смерті моєї найдорожчої і незабутньої мами **бл. п. Теодозії Савицької,** Почесної членки СУА, складаю **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Щиро дякую всім союзнянкам які підтримували її на дусі під час недуги, та тих які вшанували пам'ять своїми пожертвами на Український Музей в Нью-Йорку і Стипендійну Акцію СУА.

Зеновій, Гандзя і Юрій Савицькі.

ЩИРО ДЯКУЄМО НАШИМ ВЕЛИКОДУШНИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ!

Закінчення із 9-ої стор.

Аня має чудове відношення до людини. Вона вмє цікаво розповісти, вмє вислухати і прекрасно своїх друзів розуміє. Завдяки їй я пізнала правдиву силу волі, зрозуміла потребу самодисципліни і побачила невимушену життєрадісність. Я біля Ані побачила красу у простих дрібницях і навчилася бути вдячною за кожну річ, яку ми так часто беремо за samozрозуміле. При її ліжку я пізнала красу Буковини та її звичаї. Я також зрозуміла її мрії, надії та спосіб думання. В Ані кімнаті я полюбила Україну, а особливо її Буковину.

У жовтні, коли я вже вчетверте відвідувала Аню, в Чернівцях відбулася презентація її третьої книжки. Чотириста осіб, які виповнили залю по вінця, прийшли вшанувати осяги надзвичайної людини, яка 23 роки не встаючи з ліжка, власною самодисципліною піднесла себе до такої висоти, що світ з повагою її подивляє. Кожен промовець

звертав увагу на її внутрішню силу, на її шляхетність, на її життєрадісність і на її любов до людей. Яка шкода, що Аня не могла цього побачити. Але пізніше їй про це багато розповідали. Телефон не переставав дзвонити. Телевізійна станція передавала про неї передачу і були різні репортажі по радіо. Це для мене було великим пережиттям. Я бачила якою працею Аня здобувала все і я рада, що вона не піддалася своїй недузї і сповна використала свій, Богом даний, талант. Вона не лише шукає, але й знаходить красу життя та вмє нею поділитися; служить прикладом молодим і старшим.

У житті людина має багато знайомих, але знайти правдивого приятеля від душі і серця - це дійсне багатство. Бажаю кожному такого приятеля якою для мене є поетеса і чудова людина Анна Душак.

ПРОСИМО НЕ ЗАБУТИ ПРОДОВЖИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"
ЧИТАЧАМ В УКРАЇНІ

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА БЕРЕЗЕНЬ 1999 р.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять **бл. п. Корнеля Крупського** складаємо **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Любомира і Михайло Палії.

In memory of my father **Dr. Mark M. Ruszczycky** and on behalf of the Denver Chapter UNWLA, Branch 38 the donation were made to the Chornobyl Fund; **\$105.00** –

Ruszczycky Family; **\$100.00** – Dr. Borys & Stephanie Wawryszczuk; **\$50.00** – Maria and Odarka Feglus; **\$30.00** – William and Sue Dunn; **\$10.00** – Jeanne Orben. **Total \$295.00.**

UNWLA Branch # 2 in Chester, PA made donation of **\$800.00** for the purpose of buying eyeglasses for the children in Chornobyl.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. п. Ярослава Тимочка** родина і приятелі на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні зложили: **200.00 дол.** – Марія Тимочко; **по 100.00 дол.** – Джеймс і Мотра Гібфріді, Іван і Христя Чебіняки; **по 50.00 дол.** – Омелян і Марійка Гельбіг, Богдан і Галина Титли, Мирослав і Зеновія Кулиничі, Стефан Чебіняк, Ruth Giebfried; **по 40.00 дол.** – Дарка Клачана з родиною, Константин і Мирося Ваньо, Gary and Nancy Giebfried; **по 30.00 дол.** – Едвард і Сильвія Чебіняки, Robert and Tania Watson; **по 25.00 дол.** – Роман і Бронислава Коваліви, Богдан і Леся Качмарі, Зенон і Христя Іваноньки, Ірена Іванонько, Любомир і Марія Зобніви, Володимир і Дарія Древницькі, Євгенія Бережницька, Тамара Гординська, 9-ий Відділ СУА; **по 20.00 дол.** – Анна Ваньо, Григорій й Анна Мурини, Володимир і Галина Шембелі, Ольга Курило, Галина Курило, Юрій і Рая Шутері, Michael and Marta Tomsey, Igor і Ксеня Гапії; **15.00 дол.** – Павло Опацький; **по 10.00 дол.** – Іван і Йосафата Бараники, Володимир і Марія Шмирки, Іван і Марія Терелі, Влодко і Влодзя Залускі, Дмитро Кецман, Євген і Марія Здеби, Іван і Емілія Рошки, Carol Stark, Theresa Riegel. **Разом 1,320.00 дол.**

У пам'ять **бл. п. Євгена Титли** складаю **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині покійного висловлюю щирі співчуття.

Марія Тимочко.

У пам'ять **бл. п. Ольги Фостяк**, родина, приятелі і членки 83-го Відділу СУА зложили на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні: **200.00 дол.** – Марта Данилюк; **по 100.00 дол.** – Абрагам і Христина Вільсон, Роман і Марія Глушки, Ольга Гуглевич, Микола і Зоряна Дармохвали, Ольга Дармохвал, Яроним Логуш, Орест і Святослава Менцінські, Адам Мицик, Зеновій й Оксана Стельмахи, Богдан і Володимира Фостяки; **по 50.00 дол.** – Юліан і Яра Гельбігі, Ірена Дорожинська, д-р Зенон і д-р Адріан Каратницькі, Бернард і Анна Кравчуки, Ярослава Лабка, Миролуб Лозинський, Іван і Оксана Микитини, Орест і Марія Мицки, Стефан і Марта Скрибайли, Іван і Віра Яскіри, Оля Гаєцька, Андрій і Лідія Закревські, Ярослав і Ірина Куровицькі; **40.00 дол.** – Тарас і Діана Микитини; **по 30.00 дол.** – Михайло й Анна Захарки, Едвард Камінський, Олександра Крумшин, Юрій і Христина

Кушнірі; **по 25.00 дол.** – Андрій і Лада Бідяки, Пауль й Ірена Гашфілди, Євген і Дебі Грицаки, Роман і Ольга Кобрини, Євстахій і Софія Масники, Володимир і Оксана Миськіви, Ірена Мицик, Дмитро і Ляриса Пенцаки, Річард і Вєнда Роджерс, Ірена Чума, Ярослав і Галина Обєришини, Володимир і Анна Рак; **по 20.00 дол.** – Марія Глушок, Марія Якебчук, Мирослава Глушок, Осип і Анна Дашки, Марія Тєсля, Теодозій і Вайолет Фостяки, Богдан й Ярослава Жеребецькі, Марійка Мартинюк, Ярослав і Лідія Черники, Галя Яремко. **Разом 2,510.00 дол.**

У пам'ять **бл. п. Наталії Залуської** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні зложили: **60.00 дол.** – Таїсса та Ігор Червінські; **55.00 дол.** – Володимир Залуський; **50.00 дол.** – Ольга й Ярослав Чипаки; **40.00 дол.** – Вірджінія Гефнер; **25.00 дол.** – Сусанна й Орест Казанівські; **20.00 дол.** – Роксоляна Гарасимович. **Разом 250.00 дол.**

У світлу пам'ять **бл. п. Марії Сваричевської**, найдорожчої і ніколи незабутньої дружини, мами, бабуні, прабабуні, сестри і тети та довголітньої членки 103-го Відділу СУА в Гемстед, яка відійшла у вічність 10 січня 1999 р., замість квітів родина, приятелі та знайомі зложили (через 103-й Відділ СУА) на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні: **по 50.00 дол.** – д-р Роберт й Еля Варяни, Ростислав і Галина Ратичі, Богдан і Леся Субчаки, д-р Вікентій й Оксана Шандори; **30.00 дол.** – Ярослав і Катря Червоняки; **по 25.00 дол.** – Олена й Оксана Бачинські, Марія Вуд, Орест і Оріся Дацківі, Джим і Христя Калинс; **по 20.00 дол.** – Любомира Брикович, Дмитро і Марія Жеграї, Микола Курчак, Христя Ленард, д-р Юрій й Іванна Солтиси, Дарія Оріховська, Любомир Рудзінський, Володимир і Параскевія Шпачинські; **по 10.00 дол.** – Ксеня Ільницька, Анна Малиняк, Віра Погорецька, Стефанія Саґата, Марія Зарицька, Зеновія Зарицька, Василь й Юлія Захарії. Нехай американська земля буде їй легкою. Вічна їй пам'ять. **Разом 560.00 дол.**

Донька Христина Подолук.

Замість квітів на свіжу могилу нашої Почесної голови СУА **бл. п. Лідії Бурачинської** складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Оксана І. Щурова.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Надії з Юрчуків-Ковальчук** складаємо **20.00 дол.** на Фонд

Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині покійної висловлюємо сердечне співчуття.

Лев і Оксана І. Щури.

У пам'ять **бл. п. Анни С. Маркевич**, матері Меланії Банах, складаємо **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США.

86-ий Відділ США ім. Олени Теліги в Ньюарку, Н.Дж.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. о. крилошанина Ярослава Шуста** складаємо **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині висловлюємо наші сердечні співчуття.

Олег і Люба Кінахи.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайла Барана** складаємо **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Михайлині Баран висловлюємо наші глибокі співчуття.

Членки 89-го Відділу США в Кергонксоні, Н.Й.

Замість квітів на могилу **бл. п. Ярослава Тимочка** складаємо **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Дружині та родині висловлюємо щирі співчуття.

Роман і Клавдія Стефанюки.

Замість квітів на свіжу могилу мого незабутнього чоловіка **бл. п. Михайла Кузьми**, складаю (через 43-й Відділ США) **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Надія Кузьма з дітьми і внуками, у Філадельфії.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ярослави Хромовської** складаємо **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу потерпілим від повені на Закарпатті.

Ростислав і Галя Ратичі.

in memory of **Jaroslawa Chromowsky**, beloved Babcha of our friend, Christine Hearn and the Chromowsky families we are donating **\$50.00** to the Welfare Fund, designated to aid the flood victims in Carpathian-Ukraine.

The Vanni Family.

У пам'ять **бл. п. Ярослава Тимочка** складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині покійного висловлюю щирі співчуття.

Богуслава Гнатів.

У пам'ять **бл. п. Ярослава Тимочка** складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині покійного висловлюю щирі співчуття.

Богдана Титла.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. о. Ярослава Шуста** складаю **35.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині висловлюю глибокі співчуття.

Роман і Меланія Кузьми.

У світлу пам'ять **бл. п. Володимира Недільського**, який упокоївся у Бозі 8 січня 1999 р., родина, приятелі та знайомі на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні зложили: **300.00 дол.** —

Світляна Недільська; **по 100.00 дол.** — Данко й Анна Недільські, Андрій і Морін Недільські, Руді і Феліція Лярок; **55.00 дол.** — Ярослав і Володимира Біланюки; **по 50.00 дол.** — Марта Андерсон, Олена і Роман Брежун, Джеймс і Деніс Го'ан, Петро і Ніля Голяти, д-р Ярослав і Марта Яримовичі, Едвард Камінський, Богдан Котис, Ярослава Мулик, Ростислав Ратич, Юрій і Наталка Струтинські, Ореста і Богдан Ткачуки, А. і М. Ткач, Андрій і Ліда Закревські, Роман і Галина Заяць; **по 30.00 дол.** — Іра і Лев Вербицькі, Роман і Хризанта Гентиші, Марія й Яків Палії; **по 25.00 дол.** — Мирон і Слава Біласи, Ярослав і Ліда Черники, Роксоляна Гарасимович, Анастасія Жилава, Роман і Христина Лазорі; **по 20.00 дол.** — Соня Данилюк, Мирон Мороз. **Разом 1,610.00 дол.**

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди появи книжки для пластової молоді пластового діяча і виховника **д-ра Теодозія Самотулки** "Історія України в іграх", складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Авторів бажаю наснаги для дальшої творчої праці.

Зеновія Ковальська.

Гурток малих "Пластунят" в Балтіморі, МД. дарує "заколядовані" — **300.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу потерпілим від повені на Закарпатті (через 59-ий Відділ США).

ЖЕРТВОДАВЦІ

Андрій Рак — Нью-Йорк, Н.Й. **1,024.00 дол.**

ДОПОМОГА "БАБУСЯМ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять поручника **бл. п. Богдана Гади** складаю (через 74-ий Відділ США в Чікаго) **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу "Бабусям" в Україні.

Люба Семків.

ЖЕРТВОДАВЦІ

59-ий Відділ — Балтімор, МД. **110.00 дол.**

33-ий Відділ — Парма, ОГ. **100.00 дол.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Лідія Черник,
референтка Суспільної
Опіки США.

Анна Рак,
скарбник Суспільної
Опіки США.

СПРОСТУВАННЯ

У "Нашому Житті" за березень (стор. 31, друга колонка, перша пожертва) слід читати:

З нагоди 80-ліття нашого дорогого чоловіка, прибраного батька і дідуся **ДМИТРА ТКАЧУКА** 27 жовтня 1998 року посилаємо йому найщиріші побажання — багато здоров'я, сили і витривалости для дальшої активності в родині і громаді тут, та допомоги вільній, але ще многострадальній Україні. Рівнож щирий привіт із рідних Карпат, де шум вільних гуцульських верхів. Живи щасливо і здоровий, нехай Бог пошле Тобі ще багато років. Складаємо **50.00 дол.** на потреби УМ.

Дружина Оксана, діти Маруся, Іван Тимчуки; Оксана, Василь Крилюки; онуки Іванка, Остап Тимчуки, та Андрій і Ксеня Крилюки, а також родина в Україні.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

ВІД 1 ДО 31 ЛИСТОПАДА 1998 р.

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

3,844.00 дол. — Український громадський комітет, Лорейн, ОГ.;
2,000.00 дол. — Ігор і Рома Гайди (Bestfoods/ aka CPC International Inc.);
1,500.00 дол. — Зеновія Кунаш і Ігор Кунаш;
1,400.00 дол. — Мирон Бучак;
по 1,000.00 дол. — 34-ий Відділ СУА, Богдан і Ірена Глушевські, 99-ий Відділ СУА;
по 500.00 дол. — 86-ий Відділ СУА, 1-ий Відділ СУА;
250.00 дол. — Мирон і Марія Кукурузи;
200.00 дол. — Роман М. Кисілевський;
по 100.00 дол. — Ірена Качмарська, 73-ій Відділ СУА (вшановуючи Стефанію Бабій яка переїхала на проживання до Флоріди), Тарас Козбур;
75.00 дол. — Дарія Байко;
70.00 дол. — **Марія Бакалець**;
по 50.00 дол. — Марія Душник, Тарас Волянський (The Equitable Foundation);
25.00 дол. — Ольга Руденська;
15.00 дол. — Михайло Крижавий.

З НАГОДИ

З нагоди уродин **БОГДАНА ДЕМ'ЯНЧУКА** чоловіка Ольги, членки 33-го Відділу СУА, складаємо **30.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Многая літа!

Д-р Мирон і Марта Боднарі.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимира Сворока** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, а сестрі Олі з родиною висловлюємо наше глибоке співчуття.

Володимир і Лідія Магуни.

У світлу пам'ять мого дорогого чоловіка **бл. п. Романа Мельника** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Люба Мельник.

У десяту болючу річницю смерті моїх дорогих тети і вуйка **бл. п. Ярослави і Омеляна Кушнірів** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дзвінка Брикович.

У пам'ять **св. п. Марії Масюк**, мами моїх приятелів Лесі і Юрія Раковських, складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дзвінка Брикович.

У пам'ять моєї дорогої знайомої **св. п. Ірини Жуківської** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дзвінка Брикович.

У пам'ять мого дорогого знайомого **св. п. Євгена Мельника** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дзвінка Брикович.

У пам'ять **св. п. Юрія Кузьмича**, брата моєї товаришки Яри Сидорак, складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дзвінка Брикович.

У пам'ять нашої дорогої тети **св. п. Володимири Брикович** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дзвінка і Марко Бриковичі.

У пам'ять моєї дорогої тети **св. п. Володимири Брикович** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Христина Брикович.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. магістра Юліяна Бачинського** складаю **25.00 дол.** на потреби УМ. Дружині Галі і доні Оксані висловлюю щире співчуття.

Зеня Білас.

У пам'ять **бл. п. д-ра Ярослава Падоха** складаю **25.00 дол.** на Український Музей.

Роман Сокольський.

У пам'ять **бл. п. д-ра Ярослава Падоха** складаю **25.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Наталія Даниленко.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Маланчук** складаємо **30.00 дол.** (через 62-ий Відділ СУА) на потреби Українського Музею. Дочці Орісі Дацків з родиною висловлюємо наші щирі співчуття.

Володимир і Любов Федуні.

У пам'ять **бл. п. Нілі Стецьків** складаю **25.00 дол.** на Український Музей.

Оксана Чутко.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Любомири Слоневської** складаю **25.00 дол.** на Український Музей.

Татяна Бутувич.

У пам'ять **бл. п. д-р Теодозії Савицької** складаю **100.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Д-р Ярослав Рожанковський.

У пам'ять **бл. п. Євгена Мельника** складаємо **150.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Стефан і Володимира Сливоцькі.

У пам'ять **бл. п. д-ра Ярослава Падоха** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Марія Душник.

У світлу пам'ять **д-ра Остапа Сокольського** складаємо **40.00 дол.** (через 93-ій Відділ СУА у Гартфорді) на Будівельний Фонд УМ, а братові Романові

Сокольтському висловлюємо глибокі співчуття.

Юлія Масник і Володимира Теслюк.

У другу річницю відходу у вічність дорогої товаришки **бл. п. Марійки Ровенчук-Лабуньки** складаю **25.00 дол.** (через 93-ій Відділ СУА у Гартфорд) на Будівельний Фонд УМ. Родині висловлюю щире співчуття.

Володимира Теслюк.

ПОЖЕРТВИ ВІД 1 ДО 31 ГРУДНЯ

На нев'янучий вінок у пам'ять **бл. п. Ірени Чайківської** пожертви на Будівельний Фонд УМ зложили: **1,000.00 дол.** — Богдан Чайківський; **по 200.00 дол.** — д-р Андрій і Татьяна Тершаківці, Хозе і Марія Кознарська Казанова; **по 100.00 дол.** — Лідія Ігнат з родиною, д-р Ярослав Рожанковський, Стефанія Квасовська, Марія Скаськів, д-р Теодозій і Любомира Крупи, Марія Оксана Бачинська, Григорій і Ірена Кузьми, Марія Тершаковець і Роман Гавриляк, Володимир і Уляна Дячуки, Зенон і Віра Салевичі, Юрій і Марія Гончаренки, Мирон і Ольга Гнатейки, д-р Юрій і д-р Стефанія Бережницькі, Роман і Ніна Ільницькі, Дам'ян Кордуба, Іван Карк; **по 75.00 дол.** — Тиміш і Анна Гнатейки, Орест і Дарія Темницькі; **по 60.00 дол.** — Євгенія Тріска; **по 50.00 дол.** — Тетяна Вандергайден, Марія Шуст, Микола і Зірка Галіви, Марія Бакалець, Юліан Котляр, Олена Бобиляк, д-р Роман Кисілевський, Євстахій і Марта Яроші, Тетяна Дідошак і д-р Зеновія Кунцьо, Андрій і Катерина Буки, Олександр і Вікторія Гірняки, Маркіян і Наталія Титли, д-р Іларіон Чолган, Мирон і Люба Чолгани, Михайло і Ольга Мочули, Іван і Христина Клюфаси, Орест і Адя Федаші, Ірена Охримович, Юрій і Марта Кордуби, Стефан і Анна Татаренки, Ярослав і Люба Федуні, Богдан і Лідія Крамарчуки, Юрій і Христина Ференцевичі, Богдан і Лідія Гайдучки, Іван і Марія Куземські, Олександра Ткач, Лідія Фіцалович, Іван і Наталія Коропецькі, Софія Цапар, Олег і Таня Склепковичі, Микола Ничай, д-р Денис і Міра Стахіві; **40.00 дол.** — Марія Храплива; **30.00 дол.** — Іван і Ольга Буртики, Марта Салик Яцушко; **по 25.00 дол.** — Теофіль і Іванна Кулики, Ірена Цапар, Євген і Анісія Гілі, Юрій і Галина Кисілевські, Володимир і Дарія Рудакевичі, Богдана Бігун, Іван і Ярослава Лучечки, Бернард і Анна Кравчуки, Ольга Тритяк, Роман і Галина Микити, Петро і Леся Матійці, Богдан і Уляна Кобзарі, Богдан і Марія Полянські, Олена Гірняк, Марта Боровик, Ніна Бих, Марта Данилюк, Зенон і Марія Коциловські, Ірена Лончина, Юрій і Дарія Костиви, Vivien Sabbatino, Надія Світлична і Павло Стокотельний, Андрій і Марта Бачинські, Ірена Лончина, Дарія Байко; **по 20.00 дол.** — Ірена Качмарська, Володимир і Анна Рак, О. Путикевич, Євген і Володимира Шипайли, Лідія Козак, Хризанта Кордуба, Іван і Марія Борбичі, Ядвига Дядченко, Анна Вань, Петро і Оксана Кордуби, Василь і Анастасія Маришчаки, Іван і Світлана Марченки, Олександра Мочула, Марія Мартинюк; **по 10.00 дол.** — Марія Струк, Марта Гурін, Ярослав Петрик, Михайло Яремчук, Ігор і Ліля Сохани.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірени Хойнацької Чайківської**, товаришки зі студентських часів у Львові, складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, а родині висловлюю глибоке співчуття.

Галина Утриско.

У пам'ять **бл. п. Ірени Чайківської**, товаришки зі студентських днів у Львові, складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Родині висловлюю щирі співчуття.

Ірина Дорозинська.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Ірени Чайківської** складаємо **100.00 дол.** (через 86-ий Відділ СУА) на Будівельний Фонд УМ.

Дарія і Любомир Курилки

У світлу пам'ять **св. п. Ірени Чайківської**, моєї подруги зі студентських років і років тайного Пласту, складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Мирослава Цибрівська Бачинська.

У пам'ять **бл. п. Анни Ліскевич** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Лідія Крушельницька.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірени Баб'юк**, мами нашої членки Роми Рейні, складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Родині покійної висловлюємо щирі співчуття.

113-ий Відділ СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Одуляк**, мами Івана Одуляка і Марічки Слупчинської, складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Родині покійної висловлюємо щирі співчуття.

113-ий Відділ СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Бернадин**, мами нашої членки Зірки Галло, складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Родині покійної висловлюємо щирі співчуття.

113-ий Відділ СУА.

In memory of **Mary Woloshyn** we are donating **\$20.00** to the Ukrainian Museum Building Fund.

Jerry and Doris Horbachewvsky.

У пам'ять **бл. п. мгр. Наталії Залуцької** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Д-р Теодозій і Дарія Самотулки.

У пам'ять **бл. п. Романа Фенчинського** складаємо **40.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ: **по 20.00 дол.** — **Галина Ціґаш, Борис Левицький.**

ДАТКИ ЧЕРЕЗ КОМІТЕТ РОЗБУДОВИ УМ В РОЧЕСТЕРІ

3,000.00 дол. — Gary and Irene Wolfe;

100.00 дол. — Людвіг Бах.

У пам'ять покійного **д-ра Тараса Ганушевського** на Будівельний Фонд УМ в Нью-Йорку — через Комітет в Рочестері, Н.Й. жертвують **270.00 дол.** приятелі його сестри Ірини Руснак: **по 25.00 дол.** — Аріядна і Людвік Бахи, Марія і Іван Крамарчуки, Іванна Мартинець, Володимир і Мирослава Приймаки, Анастасія Смерчинська, Ірина Шмігель, Анна Чорнобиль, Татьяна і Ростислав Шутерки; **по 20.00 дол.** — Люба і Любомир Білики, Ірина Гафткович, Анна і Микола Єйни; **по 10.00 дол.** — Володимир і Дора Сторожинські. Ірині, та усій родині висловлюємо глибоке співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. д-ра Тараса Ганушевського** складаю **25.00 дол.** на Будівельний

Фонд УМ в Нью-Йорку (через Комітет в Рочестері, Н.Й.).
Родині висловлюю щирі співчуття.

Володимир Кавка.

У пам'ять покійної **бл. п. д-р Теодозії Савицької**
складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Христина Гошовська.

ПОЖЕРТВИ ВІД 1-го ДО 31-го СІЧНЯ 1999 р.

ДАТКИ

По 1,000.00 дол. — зі спадку Осипа Стасіва;

по 100.00 дол. — Роман і Галина Поритки, Зенон і
Стася Зизномирські, Ярослав Пришляк;

по 50.00 дол. — д-р Леонід і Оксана Мостовичі, д-р
Олександр і Анна Косенки, Кирило і Ірена Григоровичі,
д-р Микола і Христина Баранецькі, Марія Робак;

по 40.00 дол. — Н. Н., Rose Worobel, Ольга Кекіш;

по 30.00 дол. — Н. Н., Dr. Walter & Sonia Baron,
Іван Жук;

по 25.00 дол. — Марія Андрусак, Іван і Галина
Лобаї, Maureen Rogers, Анна Заброцька, Олександр і
Оксана Вороніни, Михайло і Стефанія Рудики, Микола
Коропечський, Орест і Любомира Чапельські, Стефан і
Анна Макухи, Марія Круг;

по 20.00 дол. — Володимир Грицин, Іван Тимків,
Орест Дутка;

по 15.00 дол. — Ольга Керницька, Валентина
Юрченко, Марія Стасюк;

по 10.00 дол. — Марія Дозорська, Оксана
Колесніченко, Ольга Стеткевич, д-р Юрій Демидович,
Софія Андрушків, Володимир і Джоун Семенюки, Ксеня
Антипів, Ірена Пітула, Mary Kassen;

по 5.00 дол. — Петро і Анна Світницькі, Іван Буртик,
Ярослав Лозовий.

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

200.00 дол. — Михайло Ступка;

по 100.00 дол. — Роман Гординський, Ірина
Гошовська, Донна Походай, Олександр і Ірена Воробці,
Марія Савицька, Чарлс і Роксоляна Подпірки;

по 50.00 дол. — Теодозії і Ольга Зазулі, Михайло
Василишин, Наталія Крупська, Валентина Худовська;

по 30.00 дол. — Теодор Костюк, Олена Гевко;

по 25.00 дол. — Стефанія Обущак, Ольга Дубик,
Люба Мриглоцька, Cathy Longinotti, Василь і Анастасія
Марущаки, Володимир Маркевич, Марія Слободян,
Орест Веселий;

по 20.00 дол. — Іван Ляшек, Б. Лівчак;

15.00 дол. — Петро Бокало;

10.00 дол. — Ігор Котлярчук.

Зі щирою подякою дітям, родині та приятелям, які
відзначили наше родинне свято у грудні 1998 р.
складаємо **200.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Ярослав і Катря Червоняки.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У десяту річницю смерті мого незабутнього
чоловіка **бл. п. маґ. Івана Базарка** складаю **500.00 дол.**
на Будівельний Фонд Українського Музею в Н.Й.

Наталія Базарко.

In memory of **Paraskevia Czechowycz** we are
donating **\$100.00** to the UM Building Fund and express our

sincere condolences to her daughters Oksana Lopatynsky
and Donna Czechowycz.

Natalie Chuma and Sir Harry Polche KSG.

Замість квітів на свіжу могилу моєї шкільної това-
ришки, **св. п. Наталії Залуцької**, з дому Харківської,
складаю **20.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Вічна їй
пам'ять.

Ярослава Лабка.

У пам'ять **бл. п. Параскевії Чехович** пожертви на
Будівельний Фонд Українського Музею через 83-й Відділ
СУА зложили: **по 500.00 дол.** — Донна Чехович, Олег і
Оксана Лопатинські; **220.00 дол.** — Selfreliance
Association Friendship Club; **по 100.00 дол.** — Ярослав і
Марія Томоруги, Христина Чехович, Тамара Тайсон,
Ярослав і Лідія Фільчки; **по 50.00 дол.** — Дмитро і
Стефанія Косовичі, Ярослав і Ірина Куровицькі,
Володимир і Анна Раки, Михайло Зварич з родиною,
Микола і Зірка Галіви, Володимир і Олімпія Роговські,
Дарія Дроздовська і Марія Свирдук, Олександр і Лідія
П'ясецькі, Володимир і Ярослава Трембіцькі; **по 30.00
дол.** — Ярослав і Лідія Черники, Євгенія Чума; **по 25.00
дол.** — Андрій і Лідія Закревські, Олександра Кіршак,
Іван і Ярослава Лучечки, Марія Шуст, Павло і Люба
Михайлевичі, Едвард Камінський, Ярослав і Катря
Червоняки, Наталія Білоус, Михайло і Ірена Д'Алессіо,
Ольга Гаєцька, Стефанія Савчук, Володимир і Богдана
Слижі, Юрій і Марія Штогрини, Євген і Євгенія Івашківи,
Мирон і Анастасія Гірняки; **по 20.00 дол.** — Михайло і
Марія Савицькі, Миролуб Лозинський, Юрій і Дарія
Костиви, Ярослав і Галина Оберишини, Наталія Дума,
Надія Савчук, Параня Сусь; **10.00 дол.** — Ліда Семенюк.

У пам'ять нашої тітки **бл. п. Ірини Чайківської**
складаємо **250.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Андрій і Христя Тершаківці.

У пам'ять **бл. п. Ірини Чайківської** складаю **35.00
дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дарія Колатало.

У пам'ять **бл. п. Ірини Чайківської** складаю **25.00
дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Марко Калман.

У пам'ять моєї дорогої товаришки **бл. п. Ірини Чай-
ківської** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Ірена Юрчик.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірини Чай-
ківської**, Почесної членки СУА, на Будівельний Фонд
Українського Музею зложили: **по 50.00 дол.** — Мирос-
лава Тершаковець, 17-ий Відділ СУА, Маямі, ФЛ.; **по
30.00 дол.** — Лідія Гладка, Ірена Ракуш; **25.00 дол.** —
Єва Лужняк; **по 20.00 дол.** — Наталія і Богдан Пер-
фецькі, Віра Ганкевич, Ірена і Любомир Трачі; **по 10.00
дол.** — Марія Венгловська, Люся Візняк, Анастасія Кроп,
Анна Максимович, Оксана П'ясецька, Віра Самбір, Соня
Серна.

Мирославі Тершаковець, сестрі бл. п. Ірини голові
17-го Відділу СУА і цілій родині складаємо глибоке
співчуття.

17-ий Відділ СУА ім. Олени Теліги, Маямі. ФЛ.

Щиро дякуємо!

Закінчення в наступному числі.

ЛЕОНІД ПОЛТАВА

ПІСЕНЬКА ПРО МАТУСЮ

Є в нас свято чудове,
Наче радісний спів —
Славне свято любови
До усіх матерів.

А до тебе — найбільше,
Рідна мамо моя,
Бо ти — найрідніша
І найдорожчая.

Ти мене колисала:
— Люлі, люлі, дитя —
Ти до школи послала,
Повела у життя;

Ти дала мені мову —
Ніжний спів солов'я —
Бо ти — найрідніша
І найдорожчая!

Ти навчила нас жити
І вказала мету:
Україну любити,
Мов зорю золоту! —

Нерозлучна навіки,
Рідна мамо моя, —
Бо ти — найрідніша
І найдорожчая!

МАРІЯ ЛЮДКЕВИЧ

БІЛЯ КОГО НАЙТЕПЛІШЕ?

— Біля сонця, — шепче поле
І стернею небо коле.
Гріє лапки журавлів,
Вигляда сімох вітрів.

— Біля ватри, — мовить тато, —
Коли хочеться співати,
Пізнавати сни землі
На пташиному крилі.

— Біля пічки, — каже дід, —
Ні печалі, ані бід,
Хоч мороз як лютий звір,
Що прибіг з Карпатських гір.

“У перині, — дума киця, —
І вуркочеться, і спитьсья”.
І калачиком пухнастим
Засинає біля Насті.

— Біля мами, — кажуть діти, —
Завше радісно, як літом,
Навіть вмитися сльозами
Теж найкраще біля мами.

МИКОЛА СУЛИМА

ЗМАЛЮВАТИ МАМУ

Для всього, що зелене,
є олівець у мене,
для неба, річки, ставу
я синього дістану,
для жовтого гусяти
оцей ось можна взяти.
Але ж який дістати,
шоб маму змалювати?
Складу я краще вірша
про маму найдобрішу
і намалюю квіти
найкращій мамі в світі.

ВАСИЛЬ СУХОМЛИНСЬКИЙ

НАЙЛАСКАВІШІ РУКИ

Маленька дівчинка приїхала з мамою у велике місто. Пішли вони на базар. Мама вела доньку за руку. Дівчинка побачила щось цікаве. На радіощах заплескала в долоні. І загубилась у юрбі. Загубилась і заплакала:

— Мамо!.. Де моя мама?

Люди оточили дівчинку й питають:

— Як тебе звуть, дівчинко?

— Оля.

— А маму як звуть? Скажи, ми зараз її знайдемо.

— Маму звуть... мама... матуся.

Люди усміхнулися. І знову питають:

— Ну, скажи, які в твоєї мами очі: карі, сині, блакитні, сірі?

— Очі у неї ... найдобріші...

— А коси?.. Які в мами коси — чорні, русі?..

— Коси ... найкрасивіші...

Знову усміхнулися люди. Питають:

— Ну, скажи, які в неї руки... Може, якась родимка у неї на руках є, згадай.

— Руки у неї... найласкавіші.

Пішли люди й оголосили по радіо:

“Загубилась дівчинка. У її мами найдобріші очі, найкрасивіші коси, найласкавіші в світі руки”.

І мама знайшлася.

ОЛЕКСІЙ ЯЦУН

МАМИНІ РУКИ

Руки Мамині пахнуть полем,
Пахнуть хлібом і пшеницями.
Я не бачив таких ніколи
І ні в кого, як руки Мами.

Бо маленькі її долоні,
Наче ниви, плугами зорані.
І здається, на сиві скроні
Впало небо своїми зорями.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

У штаті Луїс, Мізурі 2 липня 1998 року відійшла у вічність **Клавдія з Гаврищаків Олесницька**. Народилася 20 травня 1906 року в селі Лука Мала, у родині о. Андрія Гавриляка та Леонтини з Петрасевичів. Її родина відіграла важливу роль в розвитку духовності, національної свідомості та культурного життя Галичини. Батько о. Андрій був військовим капеляном, радником Митрополічої Канцелярії Андрея Шептицького при Катедрі св. Юра, а також навчав релігії у школах. Клавдія Олесницька закінчила середню освіту у Сестер Василіянок у Львові, а відтак поступила на студії права, у Львові які закінчила на Ягйлонському університеті в Кракові. Вслід за тим почала працювати адвокатським конципієнтом у Золочеві. Жінка-адвокат в тих часах була дуже унікальним явищем. Не диво, що одружилася з товаришем по професії адвокатом Романом Олесницьким. Молоде подружжя у 1936 році виїжджає до Америки, та, повернувшись на рідну землю перед самою війною у 1939 році, змушене було покинути її знову, прямуючи на знайоме вже побережжя Північної Америки. Клавдія включається в життя української жіночої громади і перші її кроки в Америці позначені жвавою суспільною діяльністю.

У 1943-44 роках була головою 1-го Відділу Союзу Українок Америки в Нью-Йорку та завзято працювала над здійсненням ідеї самостійного жіночого журналу. Вона

була тією рушійною силою, що зуміла допомогти заснувати журнал "Наше Життя" та надати йому характеру жіночої публікації. Переглядаючи позовклі сторінки "Нашого Життя", привертають увагу цікаві статті першого його редактора Клавдії Олесницької. Вона уміла влучно та з великим зрозумінням з'ясувати невідрадне становище української жінки-емігрантки, закрутої у трясинні боротьби за щоденний прожиток, серед несприятливих обставин чужини та тодішньої доби. Від 1940 до 1950 року Клавдія Олесницька дописувала до щоденника "Свобода", продовжувала студії і у 1959 році, одержавши ступінь "Master in Social Work" в Гантер Коледжі, працювала у бюро яке займалося допомогою дітям в Нью-Йорку.

Клавдія Олесницька — людина непересічної інтелігенції, високої освіти, громадська діячка благородного серця а, як редактор першого жіночого українського журналу "Наше Життя", відіграла безцінну роль.

Управа і членки 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку схиляють голови в пошані дорогої нашої колишньої членки і голови Відділу, яка дала нам приклад гідний до наслідування як треба працювати, любити все рідне, українське.

Пам'ять про Неї залишиться у нас вічною.

Родині — дочці Анні Ларсен, синові Маркові, шістьом внукам та сімом правнукам і сестрі Марті Ярош з родиною, висловлюємо наші глибокі співчуття.

Лідія Марун,

Почесна голова 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку.

З волі Божої 12 лютого ц. р. відійшла у вічність членка 82-го Відділу СУА д-р **Ірина Крамарчук**. Народилася 1907 р. у Коломиї в сім'ї о. Василя і Олени (з Макогонських) Поповичів. Закінчила гімназію СС Василіянок у Львові в 1927 році. Студіювала дантистику у Варшаві і в 1931 р. отримала диплом лікаря-дантиста. Першу лікарську працю дістала в Кашубах на Помор'ю. 1933 р. стала членкою Українського Лікарського Товариства. У 1935 році переїхала в Україну і у Бережанах, що на Тернопільщині, відкрила свій дантистичний кабінет. Одружилася з Антоном Крамарчуком, директором Рідної школи. У зв'язку з воєнними діями і участю чоловіка в дивізії "Галичина", виїхала з півторарічним сином Богданом до Німеччини і у Баварії дістала працю в дантистичних клініках для переселених осіб. Після смерті чоловіка, який загинув в боях під Бродами, емігрувала до Америки і в Рочестері працювала в дитячих дантистичних закладах. Після переїзду до Нью-Йорку отримала працю в Метрополітальному шпиталі у відділі оральної хірургії. Наложала до Українського Лікарського Товариства, до Марійської Дружини в Нью-Йорку, була довголітньою членкою Пласту.

Свою діяльність в СУА розпочала у 8-му Відділі в Йонкерсі, продовжувала у 82-му в Нью-Йорку. Була секретаркою і пресовою референткою Відділу. Виконувала свої обов'язки дуже акуратно, всі любили і шанували її.

На похороні колишня голова 82-го Відділу Мирослава Савчак прощала св. п. Ірину Крамарчук як добру, дружелюбну людину, активну і обов'язкову в праці для добра Відділу і нашої громади.

Д-р Ірина Крамарчук відійшла з цього світу, але добра пам'ять про неї назавжди залишиться з нами.

М. М.,

пресова референтка.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Почесна голова — Іванна Рожанковська
Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк
Софія Геврик

Марта Богачевська-Хом'як

Ірина Куровицька

Варка Бачинська
Таїсса Турянська
Надія Цвях
Ярослава Рубель
Оксана Фаріон
Марія Пазуняк

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник
Ірена С. Олексюк
Люба Більовщук
Марта Ярошевич

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- скарбник
- фінансова секретарка
- для справ преси
- вільний член
- вільний член

- суспільної опіки
- виховна
- стипендій
- екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Колодчин
Марія Раковська
Олександра Кіршак
Марта Стасюк
Марія Полянська
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Марта Рудик
Теодозія Кушнір
Марія Одежинська

— Дітройт
— Філадельфія
— Нью-Йорк
— Північний Нью-Йорк
— Нью Джерзі
— Огайо
— Чикаго
— Нова Англія
— Центральний Нью-Йорк
— зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич
Рома Шуган
Іванна Ганкевич
Лідія Колодчин
Надія Савчук

— голова
— член
— член
— заступниця
— заступниця

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англійської частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Honorary President — Iwanna Rozankowskyj
Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak
Sophia Hewryk
Martha Bohachevsky Chomiak
Iryna Kurowyckyj
Barbara Bachynskyj
Taissa Turiansky
Nadia Cwiach
Jaroslawa Rubel
Oxana Farion
Maria Pazuniak

- 1-st Vice President
- 2nd VP — Membership
- 3rd VP — Culture
- 4th VP — Public Relations
- Recording Secretary
- Treasurer
- Financial Secretary
- Press
- Member-at-Large
- Member-at-Large

CHAIRS

Lidia Czernyк
Irena S. Oleksiuk
Luba Bilowchtchuk
Marta Jarosewich

- Social Welfare
- Education
- Scholarship/Children Student Sponsorship Program
- Ecology

REGIONAL COUNCILS

Lidia Kolodchyn
Maria Rakowsky
Alexandra Kirshak
Martha Stasiuk
Maria Polanskyj
Iwanna Shkarupa
Lubomyra Kalin
Marta Rudyk
Theodosia Kushnir
Maria Odezhynska

— Detroit
— Philadelphia
— New York City
— New York - North
— New Jersey
— Ohio
— Chicago
— New England
— New York - Central
— Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych
Roma Shuhan
Iwanna Hankewycz
Lidia Kolodchyn
Nadia Sawczuk

— Chair
— Member
— Member
— Alt Member
— Alt Member

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:
Електронна пошта / e-mail: unwla@worldnet.att.net

108 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 533-4646

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

Адміністратор-бухгалтер журналу "Наше Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:
203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, NY 10003

Взір із Альбому взорів для вишивання по канві, складений за оригінальними рисунками Ю. Дремлюги.
Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич.

Patterns from the collection of Evhenia Bachynska Fedusevych. Original drawings by Y. Dremliug.